

Iskre

2017/18, številka 1, letnik 50

Kazalo

Škofijc iter facit

Poletna šola klasičnih jezikov 2017	2
Kako (pre)živeti v Parizu?	4
Velike reči mi je storil Mogočni	6
Bio VI – ŽE	8

Literarni škofijc

Kdo?	9
Poskus	9
Oda jeseni	9
Avtentičnost trenutka	10
Do zadnjega trenutka	11
Presežnost celega veselja	11
Pišem ti, dragi prijatelj	12
Čas ...	12
Dunaj in govorica nasmehov	13
Izlet v Benetke	14
Zapisi iz Toskane	15
Besede kričim	16
Lepa Ana	16

Škofijska estrada

Intervju z Andrejem Vončino	17
Intervju z Rosano Hudej	18
Intervju z Lukom Komparo	20
Intervju z Andrejo Gregorič	22

Škofijc raziskuje

»Imidž« – izražena osebnost	23
Obisk verskih skupnosti	26
Advent 2017	27
Zakaj imam rad/a življenje?	28

Škofijska nostalgija

Iskrivih 50	32
Fototrinki	35

Uvodnik

Kolofon

IZDAJATELJ

Škofijska gimnazija Vipava

GLAVNA UREDNICA

Tinkara Božič, 3. a

UREDNIŠKI ODBOR

Klara Kavčič, 2. c

Tamara Humar, 2. c

ZVESTI SODELAVCI

Ema Batagelj, 2. c

Aleks Brisa Jogan, 4. b

Karmen Bogataj, 4. a

Maja Bregar, 1. a

Flora Hodak, 2. c

Maja Kobal, 3. a

Neja Peršič, 1. a

Lucija Pišot, 3. a

Benjamin Žbogar, 4. c

OBLIKOVANJE

Tinkara Božič, 3. a

Flora Hodak, 2. c

Lucija Pišot, 3. a

Domen Vovk, 3. a

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

Sara Stopar, 4. b, Skodelica čaja,
fotografija srednješolskega
natečaja *Fotografiram, torej sem*

MENTORSTVO

Tatjana Božič, prof.

LEKTURA

Tatjana Božič, prof.

Polonca Zupančič, prof.

TISK

Trio d.o.o., Ajdovščina

NAKLADA: 80 izvodov

ELEKTRONSKI NASLOV

iskre@sgv.si

Najbrž je primerno, da v imenu uredništva – sedanjega, prejšnjega in prihodnjega – najprej čestitam Iskram. Letos namreč praznujejo 50. obletnico, kar pa ni zanemarljivo dejstvo! To pomeni, da se že 50. šolsko leto zbiramo dijaki ŠGV (prvo obdobje Srednje verske šole) in napenjamo sive celice, urimo novinarske in literarne žilice ter se v sproščenem vzdušju razvijamo kot pisci in poročevalci. Zatorej, Iskre, vse najboljše! Še na mnoga leta!

Sedaj pa se posvetimo vsebini tokratne številke. Pred nami se kaže pahljača ekskurzij, projektov in različnih dogodkov – med najljubšimi je Stična mladih. Nekateri dijaki delijo z nami počitniška popotovanja. Predstavljamo tri nove profesorske obraze, ki korakajo po šolskih hodnikih, in nekdanjo dijakinjo, ki je svojo službeno pot začela prav pri novinarskem krožku, sedaj pa dela za slovensko televizijo. Tretjeletniki so z nami prijazno delili vtise obiskov pri različnih verskih skupnostih v okvirih pouka VIK-a.

Potem ko smo prebrskali in prebrali vse dosedanje številke Isker (to je bilo izvedljivo s skupnimi močmi oz. delitvijo dela), smo se odločili, da jim povrnemo prvotno podobo, kar pomeni: veliko več literarnega. Poskrbeli smo za tiste, ki imate radi poezijo in globlja razmišljanja. Odbrali smo nekaj besedil iz obsežne 50-letne zakladnice zapisov, ki so se nas posebej dotaknili in jim želimo dati nov dih v tej jubilejni številki. Eden od prispevkov izpred četrstoletja pa je iskal odgovor na vprašanje, zakaj imam(o) rad(i) življenje. Tako vprašanje kot odzivi nanj so bili spodbuda, da smo želeli na novo preveriti, zakaj imamo radi življenje, in med nadobudnimi škofijci izvedli zares zanimivo anketo.

Ars longa, vita brevis, so rekli Stari Grki. Umetnost je dolga, življenje pa kratko. Tako gledam na Iskro. Uredništva se menjajo, ostajajo pa spomini, še pomembneje, ostaja zapisana beseda. Kdo ve, kaj bo s šolskim glasilom čez petdeset let?! Upam pa, da bodo naslednje generacije nadaljevale tradicijo, katere del sem, ponosna, tudi sama.

Vem, da v šoli tečejo naporni meseci, ki zahtevajo ogromno potrpljenja, tako z naše kot s profesorske strani :). Pa vendar; pomembno je, da ste na koncu zadovoljni, tudi če je treba vmes stisniti zobe. Želim vam srečo in voljo, da bo druga polovica šolskega leta uspešna in bodo obraze junija krasili nasmehi!

Tinkara Božič, glavna urednica

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Šolsko glasilo
KNJIŽNICA

SKRE

Inv. št.
19182

Škofijska gimnazija

Poletna šola klasičnih jezikov 2017

(24. junij–1. julij)

Letošnje poletne šole klasičnih jezikov, ki jo že drugo leto organizira Oddelek za klasično filologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, se je udeležilo kar sedem dijakov Škofijske gimnazije Vipava (šest iz 2. letnika in ena dijakinja iz 3. letnika). V primerjavi z lanskim letom je bilo letos zanimanje na splošno precej večje – dokaz za to je bil poln avtobus razigranih in energije polnih dijakov, ki so se že na dolgi poti do Grčije lahko spoznali med sabo in začeli spletati prijateljstva. Učitelji smo seveda že od vsega začetka marljivo skrbeli za to, da se dijaki ne bi preveč dolgočasili – pripravili smo jim precej pester in na trenutke kar poln program. Čakalo jih je namreč večdnevno izobraževanje o klasičnih jezikih, zgodovini, kulturi,

ri, filozofiji, umetnosti in literaturi, ki je bilo izvedeno deloma v obliki predavanj deloma delavnic oziroma individualnih srečanj. Poleg tega je bilo organiziranih več obiskov muzejev in arheoloških najdišč: obiskali smo antično Pello, nekdanjo prestolnico makedonskih kraljev, raziskovali smo ostanke mesta Delfi in arheološke izkopanine v tamkajšnjem muzeju, se podali v muzej v bližnjih Tebah, ves dan namenili ekskurziji v Atene, kjer smo se kljub nečloveški vročini in trumam turistov pogumno povzpeli na Akropolo, preostanek dneva pa iskali kotičke s hladno senco, zadnji dan pa smo uživali v obmorskem Solunu. Seveda je bilo nekaj časa namenjenega tudi bolj sproščenim dejavnostim, npr. plavanju v bližnjem morju, ogledom filmov, literarnemu večeru ob recitiranju grške lirike, dijaki pa so se znašli tudi sami in se zabavali po svoje. Mislim, da smo se vsi domov vrnili obogateni z novim znanjem, koristnimi izkušnjami, predvsem pa nepozabnih spominov. Toda naj o svojih vtisih poročajo kar dijaki sami ...

“Na poletno šolo v Delfih sem se odpravila predvsem z željo po novih izkušnjah. Želja se mi je izpolnila, saj sem v teh nekaj dneh doživela marsikaj. Predvsem mi je bilo všeč, ko sem lahko v družbi svojih novih in starih prijateljev sama raziskovala grški mesti Atene in Solun. Čeprav bi lahko imeli kakšno delavnico stare grščine več, smo se vseeno dobro seznanili z grško abecedo in njeno izgovorjavo. Ker so nam večinoma predavali profesorji, ki učijo na fakulteti, smo lahko dobili vpogled v to, kaj nas kot bodoče študente čaka v prihodnosti. Popoldneve smo izkoristili za ogled ostankov iz antike v muzejih in na prostem ter za kopanje v morju. Zelo mi je bilo všeč, ko sem si stvari, ki sem jih do sedaj videla le na slikah, ogledala v živo in v njihovem polnem sijaju. Še posebej me je navdušil Apolonov tempelj v Delfih, saj me je grška mitologija že od nekdaj zanimala. Prevzela me je tudi mogočnost Akropole, ki se dviga nad Atenami. Kljub temu da je na njej veliko pomembnih stavb porušeni, lahko danes še vedno v celoti občudujemo mogočni tempelj Erehtejon, ki je bil posvečen Ateni in Pozejdonu. Je ena izmed najbolj ohranjenih stavb na Akropoli in edina, na kateri so ohranjene kariatide. Zanimivo je bilo tudi spoznavanje grške kulture in kulinarike, predvsem pa sem vesela, ker sem spoznala veliko novih prijateljev. Mislim, da sem iz poletne šole v Delfih odnesla veliko znanja, priporočam pa jo prav vsem, ki jih vsaj malo zanimata antika ali grška kultura.”

Eva Brumat, 3. c

“Na poletni šoli klasičnih jezikov v Delfih sem se zelo veliko naučila. Kljub zelo dolgi vožnji in potovanju po Grčiji program ni bil prenaporen. Grčija je zelo lepa država z zanimivo kulturo in hrano. Vsem tistim, ki vas zanimata učenje klasičnih jezikov in antična zgodovina, priporočam, da se naslednje leto udeležite te poletne šole. Sama sem zelo uživala.”

Tonja Jerkič, 3. a

“Moja izkušnja z Grčijo se je začela z dolgo in naporno vožnjo, po koncu katere je bil prvi pomemben postanek mesto Pela: tamkajšnji muzej je bil zelo zanimiv, zavzet vodič pa je še tistim manj zainteresiranim ogled spremenil v nepozabno doživetje. Naslednje dni smo v Delfih dneve začeli s predavanji, od katerih sem veliko odnesla: imeli smo ure filozofije, antičnega gledališča, stare grščine, antične umetnosti itd. Predavanja so bila prilagojena naši starosti, vendar mogoče za spoznanje predolga. Načeloma smo imeli čez dan kar precej prostega časa in mislim, da smo vsi nestrpnost čakali na čas po kosilu, ko smo lahko šli za kako urico plavat v morje. Pozneje v popoldnevu smo se odpravili na poučne izlete – ogledali smo si pomembne antične kraje, kot so preročišče v Delfih, Tebe, poleg tega smo obiskali veliko muzejev. Kar ves dan smo namenili obisku Aten – kljub utrujajočim 40 °C je bil fenomenalen! Ko je napočil čas za vrnitev, sem bila kar presenečena nad spoznanjem, kako hitro mi je teden minil. Pohvalila bi organizacijo in vse profesorje, ki so šli z nami na to dolgo pot in naredili vsa predavanja tako zanimiva. Od vsega si bom najbolj zapomnila na novo pridobljene prijatelje in ogledе vseh mest, ki so različna, vendar zgodovinsko povezana. To izkušnjo bi priporočila vsem, ki ste kljub počitnicam pripravljeni spoznati kaj novega in na tak način širiti svoja obzorja.”

Vanessa Šuligoj, 3. a

“Delfi so bili prav ena lepa in navdihujoča izkušnja. Veliko smo izvedeli in se naučili ob zanimivi grški hrani ter visokih temperaturah. Iz dneva v dan smo spoznavali lepote grškega sveta in se ob tem prijetno zabavali ob različnih spotakljivih ter smešnih prizorih iz antičnega vsakdanjega življenja. Sama izkušnja mi bo ostala v prijetnem spominu. Seveda grške hrane ne bom pozabila, saj smo pred vsakim obrokom ugibali, kakšni okusi se bodo tokrat pojavili na krožniku. Sami nismo navajeni toliko raznolikih začimb in okusov, ki so pri nas samoumevni za določeno jed, a so v Grčiji čisto spremenjeni. Kljub drugačnosti smo uživali ob vsakem gržljaju. Resda smo bili po končani šoli vsi utrujeni in smo komaj čakali, da se po dolgi vožnji naspimo v svojih posteljah, a smo v tem tednu vsak na svoj način okusili grški svet in nasploh kulturo Grčije. S tem si bomo zelo pomagali pri nadaljnjem učenju in dožemanju zdajšnje situacije na svetu.”

Manca Furlan, 3. c

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Kako (pre)živeti v Parizu?

Maturanti vam, opirajoč se na izkušnje, ki smo jih nabrali na septembrski ekskurziji v Pariz, dajemo nekaj nasvetov, kako ravnati v tej metropoli. Upamo, da bodo padli na plodna tla – k preučevanju naslednjih strani tako še posebej toplo vabimo dijake, ki Pariza še niso doživeli. Sicer pa se nikar ne bojte, mesto je namreč prečudovito.

Izkoristi prednosti, ki jih imaš kot mladostnik

Izkoristi prednosti, ki jih imaš kot mladostnik. Mnogo znamenitosti in muzejev v Parizu ima prilagojene cene za dijake in študente (predvsem tiste iz držav članic EU), na določenih atrakcijah pa boste (zavoljo svojega statusa) dobili celo »voden ogled« s pomočjo prenosnih naprav. Zakaj bi torej iskali najbližje McDonald restavracije in trgovine, ki jih najdete tudi v Sloveniji? V prostem času si raje ogledajte točke, ki jih sicer ni na programu. Zastonj si tako lahko ogledate npr. muzej impresionistične francoske umetnosti Musée d'Orsay, slavni Slavolok zmage (s katerega je po besedah nekaterih celo lepši razgled kot z Eifflovega stolpa), Musée de l'Orangerie in druge.

Karmen Bogataj, 4. a

Pazljivo na metroju

Vožnja s pariškim metrojem je zabavno doživetje, vendar mora biti človek previden. Dobro je, če novih in že uporabljenih vozovnic ne mešate med seboj, pa tudi, da jih zavržete šele ob izhodu. Neposedovanje vozovnice in goljufanje pri vstopanju, četudi je povsem nenamerno, se kaznuje z visoko globo. Preizkušeno. Francoska policija se strogo drži pravil, zato razlaganje, da nisi goljufal namenoma, in zatrjevanje, da se žiga na vozovnici ne vidi, ne pomaga kaj dosti. Plačaš do 60 evrov, če pa nočeš oziroma jih nimaš, te pospremijo na policijsko postajo in plačaš 375 evrov.

Benjamin Žbogar, 4. c

Napolni si zaloge energije že pri zajtrku

V hotelu ti vsako jutro postrežejo z obilnim in okusnim zajtrkom, ki ti da moči za nov dan potepanja po Parizu. Pri tem si lahko krožnik napolniš z najrazličnejšimi marmeladami, slanino in umešanimi jajci, nikakor pa ne smeš izpustiti vsaj treh *croissantov* in narezane bagete. Žal ni kulturno (po navadi niti dovoljeno), da bi si s temi dobrotami napolnili tudi žepe in nahrbtnike, čeprav sledi dolg in naporen dan. Zato pa se dobro pozanimaj (*TripAdvisor* in podobni pripomočki ter »ustno izročilo«), kje v okolici lahko med dnevom ješ čim bolje za čim nižjo ceno.

Vesna Bregar, 4. c

Drobiž za umetnost

Ko si v Parizu, imej vedno v kakšnem žepu kovanec ali dva, saj lahko skoraj na vsakem koraku srečaš različne ulične umetnika in glasbenika, ki te utegnejo navdušiti! J

Jure Ferletič, 4. a

Ko ješ, se ne delaj Francoza

Ko smo prvič prišli v gostilno, so nas najprej vprašali, kaj bomo pili. Ob naših nasmehih, ki so izražali zadrego, v katero so nas s tem vprašanjem spravili, so kaj kmalu ugotovili, da gledamo na vsak evro in da za pijačo nismo pripravljene odšteti niti centa. V takem primeru je natakar rekel: »Oh, no drinks then.« Ponekod nas še vprašali niso glede pijače, ker jih je praksa dotlej naučila, kako in kaj.

V Franciji naročite polže! Pravijo, da niste zares bili tam, če jih niste poskusili. Meni osebno so bili precej všeč, samo misli na to, kaj dejansko jem, sem morala vztrajno odganjati. Imeli so podoben okus kot školjke.

Ob vračilu denarja boste ugotovili, da vam bodo natakarji prav vedno in povsod vrnil v drobcihu. S tem vam onemogočijo izgovor, da jim napitnine ne morete dati, ker nimate primerne denarja ... Mi smo bili ob odhodu pogosto deležni malce razočaranih nasmeškov in neprijetnega občutka, da smo jih za nekaj prikrajšali, saj jim napitnine nismo puščali. Vendar smo se kaj kmalu potolažili z mislijo na njihove visoke cene in svoje finančno stanje. Če bi bili res prijazni, bi jim že kaj pustili, a kaj, ko ti z obrazno mimiko pokažejo, da si jim nadvse nadležni s svojim »šparanjem« in naročanjem v angleščini. Da ne bo pomote – niso vsi Francozi taki. To je zgolj naša izkušnja z njihovim gostinstvom.

Rebeka Mamić, 4. a

S seboj ne nosi sumljivih predmetov

V Parizu ni nič čudnega srečevati kontrolne točke, na katerih moraš izkazati večino svoje imovine. Pred vstopom na Eifflov stolp je varovanje seveda strožje. Temeljite pregled prtljage se zlahka neprijetno zavleče zaradi potencialno nevarnih predmetov. Majhne kovinske vilice tako sploh nimajo vstopa v območje. Nenavadno pozoren pregled pa lahko pritegnejo že grafitne mince za tehnični svinčnik. Kako bi lahko mince služile za teroristične namene, sicer ni jasno kar vsakomur in na srečo je tudi dotični varnostnik spadal v to skupino. Sicer se lahko zaplenjene stvari spet dobi na določenih točkah, vseeno pa je bolje pustiti doma ostre, jeklene, ali ... hm ... kakor koli sumljive predmete.

Erik Mrevlje, 4. c

S seboj vzemi »protidežno« opremo

Geografija uči, da leži Pariz ob robu oceanskega podnebja, kar pomeni precej nenapovedanega – včasih tudi nepričakovanega – dežja. Še kako prav pride torej dežnik; če nimate svojega, ga lahko vedno kupite pri uličnih prodajalcih (pri tistih, ki sicer prodajajo Eifflove stolpe, da). Drugi kos obvezne opreme so nepremočljivi čevlji ali še boljše rezervni par. Ker se čevlji čez noč ne posušijo (olajševalna okoliščina je v tem primeru posest sušilca za lase), lahko zgolj upate na dobroto svojih sošolcev, ki vam bodo posodili svoj rezervni par.

Aleks Birsja Jogan, 4. b

Ko kupuješ, premisli, kaj zares potrebuješ

Če se odpravljate v Pariz, se morate obvezno pripraviti na različne mikavne ponudbe, ki vas čakajo pred vsemi glavnimi znamenitostmi Pariza. Ena izmed mamljivih kupčij je, da si privoščiš ne samo enega, ampak kar pet miniaturnih Eifflovih stolpov za evro.

Poleg tega prodajajo v trgovinah spominke, ki so kdaj pa kdaj celo uporabni, kot so recimo predpasniki, baretke in nenazadnje slaščice, zaradi katerih se mnogim cedijo sline.

Lara Bizjak, 4. c

Velike reči mi je storil Mogočni

Ni ga škofijca med nami, ki ne bi vedel, kaj je Stična mladih. Če pa se že kakšen najde, je tole odlična priložnost, da prebere članek in se nam v Stični pridruži prihodnje leto!

Srečanje Stična mladih je vsakoletni celodnevni dogodek za mlade, ki se dogodi tretjo soboto v septembru v istoimenskem samostanu in njegovi okolici. Vse dogajanje pa se vrti okoli glavnega gesla Stične, ki temelji na papeževi poslanici mladim; letošnje geslo temelji na Lukovem evangeliju: »Velike reči mi je storil Vsemogočni!«

Ob 7. uri zjutraj nas je že čakal avtobus in zaspani, a vznemirjeni in polni pričakovanj smo se odpravili v Stično. Dogodek je letos padel prav na deževno soboto, 16. septembra, a nismo dopustili, da bi nam slabo vreme pokvarilo tako obetaven dan. Na kraj dogajanja smo prispeli že ob 9. uri zjutraj, a je bila majhna vasica že preplavljena z mladimi iz celotne Slovenije. Dopoldne si lahko čas zapolnil, kakor si želel: z obiski različnih stojnic, prisostvovanju pri dijaškem ali študentskem programu, nogometnem turnirju, adoraciji ... Ob 11.30 pa so se pričele enourne delavnice; letos je bila zelo velika in pestra izbira med kar 22 delavnicami: od monokomedije o kralju Davidu, preizkušanja, kako živijo invalidi, pričevanja mlade Poljakinje o svoji težki izkušnji pa vse do lekcije o varovanju našega okolja in spoznavanja sodobne krščanske glasbe. Ob 14. uri se je začela sveta maša – in kot nalašč: nevihta! A kljub dežju letos maša ni bila nič manj posebna in se je prav vsakega, ki je sodeloval, dotaknila v srcu. Po končanem bogoslužju, ko bi moral slediti zaključni koncert, je dež še vedno vztrajno padal, a tudi mi se nismo dali! S pelerinami na sebi in dežniki v rokah smo glasno prepevali in plesali ob melodijah. Nekaj je bilo gotovo: če do koncerta nisi bil še moker od glave do nog, si bil zagotovo zdaj! Vse prekmalu se je dan prevesil koncu in bil je čas za odhod domov. Z mokrimi čevlji in z novo zalogo spevnih pesmi smo se odpravili domov.

Letos se nas je kljub slabemu vremenu zbralo okoli 6000 mladih, prostovoljcev, ki so pripravljali dogajanje in pomagali pri njem, pa okoli 200. Pomen gesla "Velike stvari mi je storil Mogočni!" smo odkrivali v najrazličnejših delavnicah in pestrem programu, motiv spominčic s petimi venčnimi listi, ki je krasil majice, pa je v svoji pridigi pojasnil škof Peter Štumpf kot podobo Device Marije. Vsak izmed petih listov za nas pomeni upanje na velike reči. Prvi venčni list Rože skrivnostne je papež Frančišek, ki prihaja mladim naproti z očetovsko naklonjenostjo. Pojasnjuje, da ni svetnika brez preteklosti in grešnika brez prihodnosti. Drugi list predstavlja največjega izmed prerokov, Jeremija, ki sprva ni želel oznanjevati Božje ljubezni med svojimi ljudmi, saj se je bal človekove hudobije. Bog pa vsakemu podari življenje z namenom, zato se nam ni treba bati prav ničesar. Tretji venčni list je apostol Janez, ki o mladih v svojem prvem pismu piše, da smo močni in je v nas Božja beseda. Četrty list so trije fatimski pastirčki, ki se jim je pred stotimi leti prikazala Devica Marija. Ti pastirčki so bili otroci molitve in poštenega dela, zato so nam vsem lahko zgled. Peti venčni list Rože skrivnostne pa smo mi mladi. Škof nam je v svoji pridigi zatrdil, da smo sposobni dozoreti v čudovit biser svetosti.

Utrinki iz Stične:

»Tudi letos sem se kot vsako leto odpravila v Stično, saj tam vedno doživim ogromno lepih trenutkov, ki mi ostanejo v spominu. Letos sem hotela nekaj doprinesiti k temu dogodku, zato sem se že prej prijavila na avdicijo za članico skupine za liturgijo, in tako sem bila na svoje veliko začudenje izbrana za bralko berila pri sveti maši. Vide ti toliko ljudi (pravzaprav samo njihove dežnike :)), je bila izjemna izkušnja in treme sploh ni bilo. Sledil je koncert, ki sem se ga najbolj veselila, saj Stična band vedno spravi množico na noge, še celo v najhujšem dežju. Ponovno sem ustvarila ogromno lepih spominov z ljudmi, ki jih imam najraje. Drugo leto spet! :)« – Klara Kavčič, 2. c

»Vsako leto grem zelo rad v Stično; tam se srečamo s prijatelji, spoznam pa tudi veliko novih obrazov. Letos je

bilo kljub deževnemu vremenu vzdušje neverjetno: peli smo, plesali in nasploh uživali. In ravno ta neverjetna energija ter dobra organizacija me vsako leto vlečeta, da se vrnem.« – Janez Medvešček, 2. a

»V Stični sem šla na delavnico Izkušnja spreminja. Delavnica je bila namenjena spoznavanju tega, kako invalidi premagujejo vsakdanje ovire. Preizkusila sem se v orientiranju z belo palico, vozila sem se v invalidskem vozičku in z boksarskimi rokavicami poskušala spraviti like v škaklo. Bilo je zabavno, a hkrati poučno, saj spoznaš svet, ki ga prej nisi poznal.« – Urša Likar, 3. c

»Koncert v Stični, del programa, ki ga vsi najbolj pričakujemo, del programa, ko zares začutiš tisto pravo energijo. Letos nas niti dež ni ustavil, ravno tako smo vsi skakali in plesali, čeprav smo bili kljub pelerinam in dežnikom premočeni. V času koncerta se lahko še bolj povežemo in uživamo na polno.« – Nika Bovcon in Taja Peršič, 3. a

»Stična je točka, na kateri se vedno srečam s prijatelji, ki jih sicer zelo redko vidim, zato je ves dogodek zame prepleten z vznihanostjo. Vedno se čudovito zaključí z univerzalnim jezikom sveta – glasbo. Letošnji koncert Stična benda je bil poseben najprej zato, ker je bil to zadnji koncert benda v tej zasedbi (skupaj so bili kar nekaj let), vendar pa tudi zaradi slabih vremenskih pogojev (to velja le za ne-skavte, saj se skavtski rek glasi: »Slabega vremena ni, obstaja le slaba oprema!«). Pesem z naslovom »Dež naj pada« smo torej zapeli ničlikokrat, saj nam drugega ni preostalo ... Dreti se na vse grlo, biti resnično premočen, skakati in noreti od popolne sreče. Kako lepo je biti mlad!« – Neža Rijavec, 3. a

»Kdo pravi, da se kljub nekaj centimetrom vode v čevljih, premočenim oblekam in mokrim lasem ne moremo zabavati? Jaz sem se imela vso soboto super; očarala me je energija mladih, ki se nis(m)o ozirali na dež, pač pa veselo peli in plesali, tako da smo bili ob koncu dneva že na tabletah za grlo. :) Dan smo preživeli, kot se ga je najbolje dalo – v družbi stotine mladih, ob dobri glasbi in srečnih nasmehih.« – Tinkara Božič, 3. a

Maja Kopal, Lucija Pišot, 3. a

Bio VI – ŽE

V petek, 20. oktobra 2017, smo se nekateri vipavski dijaki odpravili do Gimnazije Želimlje. To smo storili v želji, da bi na kratko, skozi enodnevne delavnice, vsaj nekoliko spoznali ptice na Barju in sledi medveda, ki je bil v tamkajšnji okolici že večkrat opažen.

Po kosilu, ki nas je čakalo v jedilnici želimeljske gimnazije, smo najprej odšli v Iški morost (63,5 hektarjev velik naravni rezervat). Med hojo po Koščevi učni poti so nam spregovorili o tamkajšnjih vrstah ptic, o načinu ohranjanja njihovega habitata in rastlinah, ki ga sestavljajo. Mimoletče ptice smo pogledali tudi z daljnogledi in obiskali opazovalnico ptic, ki je del te poti. Po ogledu smo se vrnili v šolo na kratko predstavitev medveda, njegovega načina življenja in dela biologov, ki ga preučujejo. V želji, da bi našli vsaj kakšno medvedjo sled, smo se odpravili v bližnji gozd, a nismo imeli sreče. Kljub temu smo spoznali veliko novega, saj nam je biologinja pokazala medved-

jo lobanjo, njegovo dlako in vzorce njegovih iztrebkov ter nam razložila postopek sledenja medvedom in iskanja elektronskih ovratnic.

Po tem daljšem sprehodu smo se tako zadovoljni vrnili v šolo in se po večerji poslovili od gostoljubnih Želimeljcev, s katerimi zadnja leta sodelujemo tudi v naravoslovnem projektu s simpatičnim imenom Bio VI – ŽE.

Lenart Žežlina, 4. a

Kdo?

Besedo išoč in lonec zlata.
 Iskati resnico
 in vedeti nič.
 Čutiti le solze vret' iz srca.
 Ne fjave vôle
 ne pesmi 'z daljnega kota sveta.
 Sonce iskati,
 najti le dež.
 Kakor da joče nebo.
 Sonce in dež –
 sopara in vse –
 Bo tudi sonce zašlo?
 Ponoči ne videt' nebesnih teles.
 Ne pršca
 ne barv 'z megle.
 A lonec zlata –
 z zakladom 'z solza.
 Ta, ki besede ne da.

Aleks Birsa Jogan, 4. b

Poskus

Na recepciji plačam že dva tedna prej naročeno karto. Grem do garderobe, slečem plašč in ga podam prijazni gospodični za pultom. Ona mi da številko obešalnika. Nasmehnem se ji. Ona se nasmehne meni. Pogledam na uro – še petnajst minut. Zavijem levo – dol po stopnicah. Odrinem vrata WC-ja. Med odvajanjem sečnine zrem v kričečo reklamo o zobni ščetki. V sebi se zasmejem. Ko končam, si umijem roke in grem gor. V dvorano. Sedem na petnajsti stol v sedmi vrsti. Gledam naprej. V sebi čutim umirjeno nestrpnost. In že vidim moč odra. Že čutim njegovo energijo. Že v meni tli ogenj besed, odnosov, dejanj, zgodovine, ljubezni, sanj, žalosti, krivice. Naenkrat se prižge reflektor. Vročina se shladi. Nato odprem oči. Pred sabo zagledam list. Iz njegove spodnje polovice vre zgodba o ljubezni do gledališča, zgornjo polovico pa krasi naslov: »ESEJ (fr. *essai* – POSKUS)«.

Neža Rijavec, 3. a

Oda jeseni

Vsako leto prideš z začetkom oktobra. Svoj prihod naznaniš z bogato paleto barv najrazličnejših odtenkov. Z njimi obarvaš zelene hribe in doline kot umetnik, ki se igra s temperami in voščenkami na belem platnu.

Preproge rumeno-rjavih listov krasijo poti parkov in gozdov, ki so se obarvali v rdeče, oranžne in rjave barve, a ko sonce posije na njihove krošnje, dobijo le-te zlat lesk. Iz njih se sliši petje ptic, ki še niso odletele v toplejše kraje, na njihovih vejah pa nam ti, jesen, daješ dobrote: rdeča jabolka, rumene hruške, temno rjave kostanje in oranžne kakije, da bomo lažje prezimili. Kako si dobrodušna!

Zvečer se iz kuhinje po celi hiši širi vonj po pečenih kostanjih, tvojem daru, v pečici pa mati peče jabolčno pito, ob kateri se bo kasneje zbrala vsa družina.

Kot vse stvari, tudi ti dočakaš svoj konec; še zadnje vztrajne ptice se preselijo na jug, gozdne živali se pripravijo na zimski spanec in drevje odvrže svoje darove. Ko veter odnaša rumene, rjave, rdeče in oranžne liste s krošenj, počasi odnaša tudi spomine na tople in dolge dni.

Draga jesen, upam, da se nikoli ne počutiš premalo spoštovano ali kot zgolj neko prehodno obdobje, kajti zaslužiš si biti obravnavana kot samostojen del celote. Nekateri ti pravijo druga pomlad; še zadnja priložnost, da se narava bogato obarva s prelivajočimi se odtenki toplih barv, preden jo pokrije sivina ali bela odeja.

Maja Kobal, 3. a

Avtentičnost trenutka

Nočem biti v tvojih čevljih.

Spodkopana tla pod teboj me strašijo.

Tvoji čevlji bi mi bili preveliki ...

Spotikala bi se in padala ...

Hočem iti hitreje ... Te uloviti.

Hočem nositi tvoje čevlje.

Z njimi bi izkusila življenje.

Z njimi bi izkusila svobodo.

Moji čevlji me tiščijo, utesnjujejo me.

Ustavim se. Odvržem jih. Sezujem jih ...

Prestrašeno stopim na hladna, prašna tla.

Prvič občutim hlad.

Prvič občutim kamenje, ostro,

reže me ...

Evforično napravim prvi korak, čeprav vem, da ne morem nazaj.

Čutim samo ... svobodo.

V ekstazi občutkov stečem čez polje,

Skačem,...

Iščem te in ti želim

Pokazati kako sem končno

...

Svobodna.

... a tebe ni...

Nazaj ne morem.

Ostala sem brez čevljev

In brez tebe.

Popolnoma sama sem ... in bosa.

Na razpotju.

... razpotju življenja ...

Do zadnjega trenutka

Kaj najbolj boli?

Ko prijatelj proti tebi nameri pesti
ali ko mati poleg tebe za večno zaspi?

Vsak dan samoumevno se zbudiš,
navidezno vesel obraz ti je le maska za dokaz,
da brez bolečin živiš,
da tuj in neznan ti je poraz.

Ko z neba se drobne kapljice usujejo
in spomini prihajajo ti pred oči,
zaveš se, kako te malenkosti zaznamujejo,
in vse, kar želiš, je pobegniti pred temo noči.

Sprašuješ se, kaj človeškega je sploh še v tebi
in kateri objem je nenadomestljiv,
če ljudje z maskami so ti edini zgledi
in še berač v kotu ulice pozabil je pogled iskriv.

Vsak dan prinese bolečin dotok,
obdan s tišino stene hrupa
in le življenje daleč od tega izhod
je iz lebdečega obupa.

V tem obupu vidiš svoje blede telo ležati v krsti,
nad tabo visi vprašanje, ali si res le lutka.
A ko za roko zgrabijo te drobni prsti,
zaveš se, da zaradi njih boš dihal do zadnjega trenutka.

Tamara Humar, 2. c

Presežnost celega vesolja

(sestri)

»Primeš čopič. Začneš v koticu očesa. Narediš dve lepi, ravni črti, tik ob trepalnicah.«

»Bi lahko ti? Tebi uspe tako lepo.«

Vedno ista zgodba.

Nekaj znaš

in to naprej podaš.

Znanje se venomer

deli, kroži in dopolnjuje.

Izmenjujeva ga kar uspešno,

celo vesolje

je med nama.

Neskončno zgodb

krat dva,

saj sva dve,

vsaka jih pove po svoje.

Jaz napišem,

ti premisliš,

jaz jočem,

ti pa tiho nekam greš.

Neskončno zgodb

vseh vrst:

najmočnejši smeh,

najglasnejše petje –

mного je presežnikov,

a vendarle

ne zmorejo opisati

transcendentne presežnosti,

ki jo živiva. Vsak. Dan.

Brez tebe

ne bi mogla

biti jaz.

Neža Rijavec, 3. a

Pišem ti, dragi prijatelj

Tvoje življenje je zgodba. Ti si njen čudež in glavni junak. Knjiga za pisanje ti je bila podarjena, pisalo tudi. Dobil si torej možnost, a jo boš tudi izkoristili?

Večkrat te gledam, dragi prijatelj, kako brezvoljno posedaš in rešuješ križanko. Vsak dan grem tam mimo. Sprašujem se, zakaj si tam. Izgledaš tako urejeno in uradno, jaz pa vidim v tvojo dušo. Vem, da te je strah. Pristopil bi tja in ti pomagal, skupaj bi odkrivala čudeže sveta. A kaj naj zate storim jaz, ti si vendar junak svoje zgodbe. Vse, kar lahko naredim, je, da te usmerim in verjamem vate. Verjamem, da ti bo uspelo, zato ti pišem to pismo. To pismo je moja zgodba, je moja duševna rast.

Ko mi je bilo le 11 let, sem imel preveč časa, dolgočasil sem se cele popoldneve. Hvaležen sem bil za zdravje, družino, vedno znova pa me je pretreslo vprašanje: kaj boš, ko boš velik? Odgovore sem iskal pozno v noč, med hojo po ulici; vedno sem se zatopil v svoje misli in pozabil na realnost. Teh misli sem se bal, a hkrati sem bil odvisen od njih. Zdaj vem, da so mi dajale upanje. Ljudje so govorili, da lahko postanem pisatelj, učitelj, teniški igravec, glasbenik, oblikovalec, zdravnik, ... kar hočem. Dajali so mi te ideje in res so bile popolne. Jaz, jaz pa nisem vedel, kaj bi bil, nisem čutil, nisem bil pripravljen. Neko noč sem spoznal, da nimam smeri v življenju, vse okrog mene je megleno, vse zaprašeno in nejasno. Vse je vodilo nekam, a prišlo ni nikamor. Takrat me je bilo res strah. Strah me je bilo, da bi razočaral samega sebe in druge; strah me je bilo, da bo moj pogled na življenje vedno meglen. Bil je, kot da bi bil slep, poleg tega pa nisem vedel, iz kje naj črпам navdih in veselje.

Oče, s katerim sva bila res zelo povezana, mi je nekoč rekel: »Edini, ki te zaustavlja, ki te sploh lahko ustavi, si ti. Tudi jaz sem človek in še vedno gledam, kako mi sekunde polzijo iz rok, a ni me več strah tega. Zdaj vem, kdo sem in kako se lahko razvijam. To pa ni več potrata časa, to je življenje«. In zdaj, ko me ljudje vprašajo, kaj hočem postati, se samo zasmejam, ker vem, kakšen je odgovor.

Kot je izjavil Einstein, problema ni mogoče rešiti z enakim razmišljanjem, kot je privedlo do njega. Z ravnimi strahovi se moramo zato premakniti na raven srca, kajti ko delujemo iz srca, smo povezani z vsem.

Ema Batagelj, 2. c

Čas ...

»Zdi se mi, da vse pada, vse se pogreza, izginja. Po korakih, najprej počasi, potem pa udari. Zdaj je vse tukaj, v naslednjem trenutku tega ne bo več. Tega lepega, nežnega, toplega ne bo več. Ne vem, ali bo izpuhtelo v zrak ali se bo pogreznilo v zemljo. Vem le, da bosta nežnost in toplota pogrešana, lepota pa bo ogrnjena v črno.

Na trenutke, veš, se mi je že zdelo, da se to ne more zgoditi, zdelo se mi je, da to niti ni pravično, upala sem, da so to najslabše sanje v mojem življenju. Vsaj sanje bi bile. Ampak ne, te sanje so bile izguba. Poskušam se zbrati, pa ne vem niti, kdo sem. Utopljam se. Pogrezam. Pogrešam.«

Odkar se spomnim, je hodila tam mimo. Bil je pokopališče, staro in neurejeno. Steza je vodila mimo podrte bodeče žice, vedno je bilo skrivnostno in temačno. Visoke jelke in posušene ciprese so se tiho gibale v vetru, le vrane so krakale v čast vsem, ki so tam počivali. Bala se je tu hoditi, ta kraj ji je vlival neprijeten občutek. Prevzel jo je strah, ki ga ni znala opredeliti. Nikoli ni hotela o tem razmišljati, ni si vzela časa, da bi razmišljala o ljudeh na tem pokopališču ali o njihovih življenjih. In vendar jo je bilo strah izgube. Podzavestno se ji je postavljalo vprašanje o smrti. Šele skozi življenje je spoznavala, kako pomembno je, da imamo ljudi okoli sebe radi, in kako zelo pomembno je, da jim to povemo ali pa pokažemo. Da jih cenimo, spoštujemo in sprejemamo. Da smo jim vzor, kako morajo ljubiti tudi sami sebe. Na videz tako nepomembna stvar v njenem življenju ji je razjasnila največjo življenjsko modrost. Spoznala je, da je čas največ, kar človeku lahko podariš. Topel objem, iskren poljub, stisk roke in nasmeh so potrditev, da ti človek res nekaj pomeni; hkrati pa vlivajo upanje, da samota na tem svetu ne obstaja.

Ve, da je izguba človeka neizogiben in najverjetneje tudi najtežji del življenja, ve pa tudi, da je čas, ki ga lahko s tem človekom preživi, zahvala in poklon. Ko ostanejo le solze in hrepenenje, so lepi spomini na dobre stare čase pot k soncu. Pot k odrešenju.

Ema Batagelj, 2. c

Dunaj in govornica nasmehov

Hodim po ulici in se oziram na cesto, med stavbe, v oblake ... in razmišljam; pa saj vedno preveč preišlujem. Vdahnem. Dunajski zrak se mi zdi drugačen kot naš slovenski. Ne znam pojasniti. Ne občutim njegove umazanosti, tudi ceste in okolica so precej čisti. Nasploh me Dunaj precej spominja na Ljubljano. Še vseeno pa je v tem zraku nekaj, kar mi da vedeti, da nisem doma.

Stopim v kavarno in se v (sicer polomljeni) nemščini dogovorim vse potrebno, natakarica mi ponudi spodbuden nasmešek, ker vidi, kako se trudim. Ob vsem tem pa razmišljam. Sprašujem se o pomenu sebe kot turistke, ki se z domačini lomi v njihovem jeziku, vendar si mislim, da je bolje tako – s tem sama vadim, obenem pa so mi do sedaj še čisto vsi namenili hvaležne poglede, ko sem iz angleščine preklopila na nemščino. Verjetno ljudem res veliko pomeni, če se tujci v njihovi deželi potrudijo govoriti tisti jezik. Navsezadnje smo obiskovalci gostje, spodobi se, da se potrudimo, mar ne?

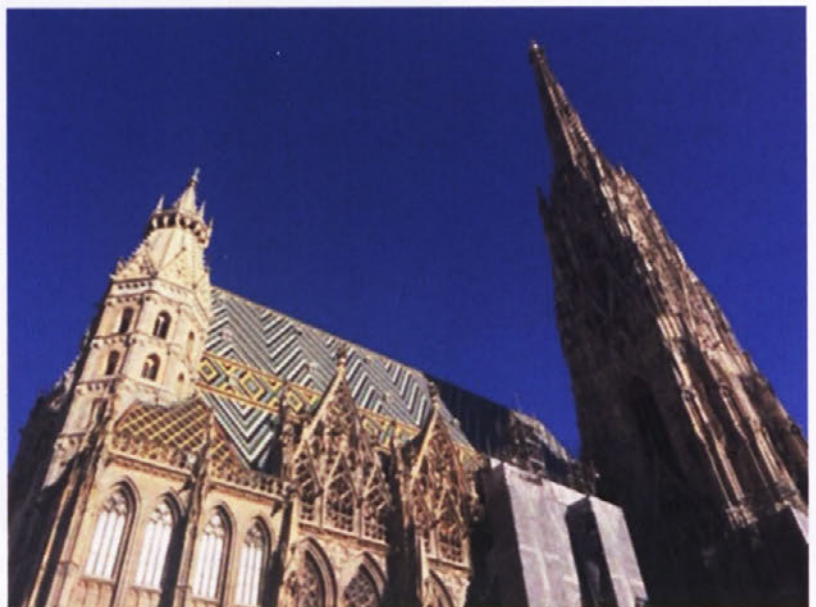

Spet se zgubljam po ulici in se zaradi slabe orientacije zanašam na zemljevid. Ko se z družino pogovarjam o stvareh, navadni družinski pogovori, se sprašujem, če mimoidoči prepoznajo naš jezik. Ali jih sploh zanima, od kod smo? Ali morda v njem prepoznajo jezik svojih staršev, sosedov, prijateljev ...?

Na svetu je na tisoče jezikov. Koliko pa sploh lahko povemo z besedami? Morebiti se je lažje izražati s pogledi, z gestami, z nasmehi. Ja, z nasmehi. Nekomu nameniti vesel, iskren nasmešek je eno izmed najlepših daril, je kot nešteto podarjenih besed, za katere ne potrebujemo nobenega jezika ali posebnega znanja, da se razumemo.

Iz misli me potegne nasmeh mimoidočega turista, ki stopa na dvorišče habsburškega dvorca Belvedere. Ne vem, od kod prihaja; vidim pa, da govori jezik nasmehov. Tukaj bom to filozofsko razprav(ic)o končala in za zaključek še rekla, da upam, da se tudi vi, ki to berete, znate sporazumevati v tem jeziku.

Tinkara Božič, 3. a

Izlet v Benetke

Med jesenskimi počitnicami smo se s sestričnima odločile, da se odpravimo na izlet v Benetke. Čeprav smo jih obiskale že večkrat, so nas s svojo umetnostjo in zgodovino znova navdušile.

31. oktobra smo se z vlakom odpeljale do čudovitega pristaniškega mesta, ki s svojo lepoto kar kliče po velikem številu turistov. Od železniške postaje smo pot nadaljevale z »vaporettom«, ladjico, ki turiste pripelje do središča Benetk.

Najprej smo si natančneje ogledale trg svetega Marka, na katerem stojita razkošna cerkev in čudovita Doževa palača. Ta se mi je izmed vseh znamenitosti najbolj vtisnila v spomin, saj predstavlja simbol Benetk in jo letno obiše več milijonov obiskovalcev. Pomemben del Doževe palače, ki smo si ga z začudenjem ogledale, je zapor,

ki se razprostira v dveh stavbah – oba dela sta povezana z Mostom vzdihljajev, ki velja za najlepši most v Benetkah. Vendar je bila usoda vseh tistih, ki so ga prisilno prečkali, vse prej kot lepa. Ime pomeni zadnji vzdihljaj svežega zraka, preden so zapornike odpeljali v zloglasni zapor. To je most, ki povezuje Doževo palačo z najkrutejšimi zapori v mestu.

Navdušili so nas tudi kanali s skoraj štiri kilometre dolgim Canalom Grande, ki seka mesto v obliki črke S. Privoščile smo si vožnjo z gondolo, na kateri smo mestne kanale in stavbe doživele od blizu in v vsej pristnosti.

Takoj zatem pa smo se enoglasno odločile za ogled stolnice svetega Marka, ki se nahaja na glavnem trgu. Oblika bazilike naj bi izhajala iz bizantinske arhitekture. V zgornjem nadstropju smo si ogledale zanimivo galerijo, ki ima kopijo znamenite antične štirivprege iz pozlačenega bronca. V stolnici so prelepi mozaiki, ki krasijo stene. Na njih je predstavljena zgodovina odrešenja. Kljub številnim preurejanjem so originalne vsebine slik zelo dobro ohranjene.

Po končanem ogledu stolnice pa nam je pogled zastal na Campanilu. To je stolp bazilike svetega Marka, mogočen zvonik, eden izmed simbolov mesta. Pet bronastih zvonov na najvišjem stolpu v mestu je mogoče slišati daleč naokoli. Številni zvoniki v Benetkah in Dalmaciji pa tudi drugod po svetu so bili zgrajeni po njegovi podobi.

Konec sanjskega izleta smo izkoristile za večerni sprehod po prelepih Benetkah. Pravljične ulice z uličnimi slikarji in glasbeniki so pričarale nove nepozabne trenutke. Spomini na to mesto umetnikov in glasbenikov nas bodo vedno znova vrnili v prelep jesenski dan.

Zapisi iz Toskane

Sobota, 28. 10. 2017

Firence so kljub mrazu nabito polne turistov. Konec oktobra je za galerije in muzeje pričakovano čakanje v vrsti do dve uri. Vsi so željni videti slavne Firence. Skoraj vsak turist ima v rokah fotoaparati ali *selfie stick* (jaz nisem nobena izjema) in hiti, da bi videl čim več, doživel čim več ... Ljudje se res nikoli ne ustavimo. Neprestano drvimo in srkamo vase vse, kar se da, kot spužva.

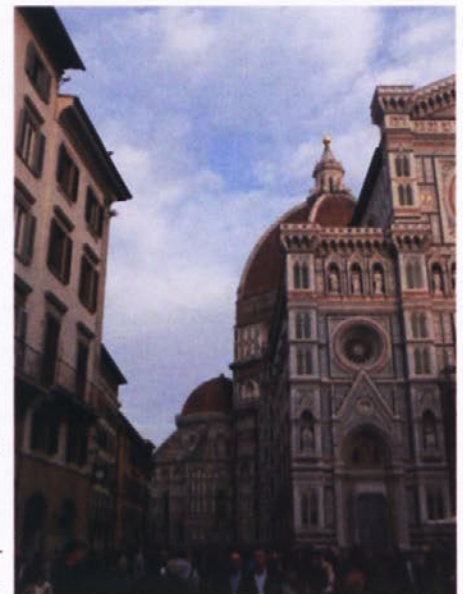
V Firencah je vse staro. Stare stavbe, stare misli in stara srca. Sploh ne morem doumeti, koliko zgodovine se je tukaj zgodilo. Koliko ljudi je tu trpelo, živelo, ljubilo, umrlo ... Skušam si predstavljati, kakšno je bilo tu življenje v srednjem veku ali v renesansi ali v času industrijske revolucije. Gneče je bilo manj, politike in spletkarjenja pa najverjetneje prav toliko. Zelo so me prevzele gromozanske stavbe, prekrite s pisanim marmorjem, zlatom in okraski, ki jih je najti povsod po Firencah. Ko sem občudovala te mojstrovine, si nisem mogla kaj, da ne bi računala, koliko denarja, trdega dela in potu je v vsakem delčku. Veličastni Duomo gotovo ne bi nastal leta 2018, nihče se ne bi upal spustiti v tako drag projekt. A takrat so si upali. Delovna sila je bila bolj ali manj zastoj, bogate plemiške družine pa so si lahko privoščile vse. A če odmislimo finančni vidik – vse te legendarne zgradbe so gradili pred 500 leti brez moderne tehnologije! Vsi arhitekti, kiparji, graditelji, slikarji so bili geniji, ki so vlagali ves pot, solze in upe v stvari, ki so jih preživele; v zgradbe, ki stojijo še danes in bodo stale še veliko let, ko bom mrtva jaz in moji prapravniki.

Ampak tudi povprečni želijo pustiti svoj odtis na tem svetu. Stari stolp na Ponte Vecchio je prekrit s podpisi, izreki, citati, napisanimi z alkoholnimi flomastri. Ograja na mostu je polna ključavnic. Ljudje smo obsedeni s puščanjem sledi za seboj – bodisi v podobi ogromnih kupol, marmornatih kipov ali v obliki podpisa, grafita, ključavnice ... Je to egoistično/sebično, egocentrično/samoljubno? Zdi se mi, da danes velja, da nisi živel, nisi bil nekje (na nekem potovanju na primer), nisi doživel in ljubil, če nisi tega dokumentiral in pustil svojega odtisa na ogled drugim ljudem, morda celo prihodnjim. Morda pa se s tem ljudje tolažimo in si lajšamo bivanje na Zemlji? Naše življenje je tako majhno, skoraj nepomembno v primerjavi s celotnim svetom, kaj šele s celotnim vesoljem ... in s puščanjem sledi, ki bodo ostale po naši smrti, si nekako olajšamo dušo in damo veselju vedeti: Hej, tukaj sem bil, tukaj sem obstajal!

Nedelja, 29. 10. 2017

Nedelja je bila zelo čuden dan. Oblačen in težak dan. Priznati pa moram, da je bila maša v Duomu čudovita. V ogromni katedrali so italijanske molitve in pesmi kar odmevale in preden je prišel odmev do tebe, si že slišal duhovnika izreči nove besede in tako so vsi zvoki izzvenevali v enega. Nekatero bi to lahko motilo, toda meni je bilo zelo všeč, saj je bila maša tako skoraj nezemeljska. Nekaj nenavadnega je tudi cerkev sama po sebi. Vsi stropi in stene stranskih ladij so prazni. Nobenih kipov, nobenih fresk ali okraskov. Nad oltarjem pa se odpira kupola, največja na svetu. Poslikava kupole je tako bogata s figurami in podrobnostmi okoli njih, da bi jo lahko občudoval ure in ure. Kot bi bil ves slikovni izraz cerkve strnjen le tam. Po napornem dnevu se nam je pripetila (ne)sreča. V našem nadstropju je zmanjkalo elektrike. Iz sosednjega apartmaja je izstopil starejši par in s skupnimi močmi smo razvozlali skrivnost izginule elektrike, jo skupaj povrnili, pozneje pa smo se dobili na kozarcu vina in klepetu. Naključna znanca sta se izkazala za zelo zanimiva Novozelandsca, ki sta potovala po Evropi že pet tednov. Njun način življenja, njuna družba in onadva sama kot značaja sta se mi zdela izjemno zanimiva. Povzetek vtisa: zelo glasna v svojem prepričanju, pa tudi zelo prijazna, saj sta mi dala svoj naslov in telefonsko številko, če bi me slučajno pot zanesla na njun konec sveta.

Danes je bil zadnji dan v Firencah. Tega ne objokujem, saj mi je Firenc preprosto dovolj, preveč. Naporne, glasne in nabite z vsem mogočim. Nisem se počutila varno in niso se me dotaknile tako, kot se me je dotaknilo kakšno drugo mesto. So zagotovo vredne obiska, saj je v njih toliko zgodovine in sem se veliko naučila. Vrnitev sem? Kaj se ve, a – dvomim. Če sta mi Novozelandsca dala svoj naslov ..., kdo ve, kam me bo poneslo življenje?

Ponedeljek, 30. 10. 2017

Naša prva postaja je bila vasica, ki je izredno podobna našemu Vipavskemu Križu. Prav tako majhna, obkrožena z obzidjem in na hribčku: Monteriggioni. Za razliko od našega Križa pa si si lahko na trgu privoščiš kavo in rogljiček in med zavitimimi ulicami obišeš lokalno trgovinico. V tem kotičku sredi Toskane sem se počutila boljše kot v vseh Firencah. Mogoče občutek domačnosti in varnosti? Druga postaja je bila slavna Siena. Zgrajena je bila na sedmih gričih, tako kot Rim, a je neprimerno manjša in zdela se mi je lepša. Med sprehodom po mestu se ves čas vzpenjaš in spuščáš – ta sprehod je gotovo kriv za moje utrujene noge. Nasploh mi je podeželje ljubše od velikih mest.

Ves čas razmišljam o odhajanju. Prišli smo v neko mesto, si ga ogledali in nato odšli. Mesto pa bo še vedno stalo tam in prišli bodo novi ljudje, ki bodo ljubili, sovražili, prišli v tisti kraj ali v njem živeli, potem pa bodo tudi oni odšli. Življenje teče dalje in se ne ozira za tistimi, ki bi radi malo ustavili čas in se počutili pomembne in polne življenja. Navsezadnje sem sama le majhna in minljiva oseba izmed sedmih milijard ljudi na svetu.

Lucija Pišot, 3. a

Besede kričim

(Barbari)

Besede kričim –
a so kot neme.
Sanje lovim –
a izginejo z jutrom.
Včasih jočem –
ko je svet prekrut
in da premalo objemov.
Včasih razmišljam –
o dolgi, dolgi poti.

S seboj bi vzela sebe
in ljubezen tudi.

Neža Rijavec, 3. a

Lepa Ana

(Sodobna ljudska)

Lepa Ana ob vodi je stala, plenice je prala.
Pa pride fantič, močan za dva bika,
lep kakor slika, in Ani mežika.
In Ana ga v mislih k sebi pomika,
a kaj, ko tako se ji jezik zatika ...

Kmalu pa zbere pogum, se zadere:
»Ej, a boš rum?«
Fant jo počasi, postrani pogleda,
š' enkrat mežikne in reče: »Seveda!«

Ana presrečna ves rum mu je dala,
skoraj vso noč sta skupaj plesala.
Se zjutraj še vedno za roke držita,
oba še nalita,
flaša od ruma do konca izpita.

Fantič se dolgo res gromko reži,
a Ana mu kmalu da strah v kosti.

Fantič zahrbtni se hitro pobere,
Ana pa glasno za njim se zadere:
»Če rum ti je vse,
naj ti kar on vse štumfe opere ...
Da Ančka na fanta bi pozabila,
si hitro je pralni stroj pač kupila ...

Ko Ana se strezni, mladeniču reče:
»Fantič moj dragi, oba sva še mlada,
kaj ko bi midva imela se rada?«

Fántič ponovno postrani pogleda,
takrat se lepa Ana zaveda,
da z njim le o rumu bo tekla beseda.
Ančka užaljeno stran se obrne
in revica uboga v potok se zvrne.

David Debevec, 4. b

Andrej Vončina, profesor vere in kulture

Kaj vas je privedlo do tega, da ste profesor na ŠGV?

To ni moja zasluga, ampak sem prejel ponudbo, ki pa jo je bilo težko odkloniti. Ko sem bil dijak, sem nekako razmišljal o tem, da bi nekoč lahko učil na ŠGV, zato sem tudi šel spočetka študirat italijanščino in teologijo – dvopredmetni študij. Ko sem po enem letu tega študija šel v semenišče, sem nadaljeval le enopredmetni študij teologije, italijanščino pa opustil. Če se ozrem nazaj, bi sicer takrat lahko študij nadaljeval, a je tudi tako v redu. Praktično se večina mojih sošolcev s Filozofske fakultete ni zaposlila kot profesorji italijanščine, izjema je kolegica, ki poučuje na Ptuju, četudi je doma z Goriške.

Katere jezike govorite in kje ste se jih naučili?

Kot je razvidno iz prejšnjega odgovora, govorim tudi kak tuji jezik, še zlasti italijanščino, ki sem se je naučil z gledanjem televizije, kot praktično vsi moji vrstniki. S tega vidika je prihod določenih komercialnih televizij pomenil pravzaprav veliko nazadovanje in »smrt« za tuje jezike, saj imajo oddaje in filmi podnapise. Še kar dobro znam angleško, nekaj španščine, malo nemščine (kar sem se naučil iz Komisarja Rexa), pa tudi hrvaško in srbsko, kar tudi ni več samoumevno. Z angleščino je težava v tem, da je ne govorim veliko, kar pomeni, da se je včasih kar težko pogovarjati z nekom po angleško. Vsekakor pa gledam angleške filme in oddaje brez podnapisov. Kamor grem, se začnem učiti tamkajšnjega jezika. Anekdota iz Anglije, kjer sem bil nekaj tednov kot dijak, je ta, da sem se naučil kar dobro rimskega narečja, ker sem se ves čas družil z Rimljani. Latinsko in grško ne znam tako dobro, si pa malo »pomagam«, kolikor pač potrebujem poklicno. Verjetno sem torej podedoval talent za jezike po svojem starem očetu, po rodu iz Gorice, ki je znal poleg vseh štirih takratnih deželnih jezikov (slovenskega, italijanskega, nemškega in furlanskega) še hrvaško, nemško, rusko in angleško. Zadnji jezik sploh ni bil nekaj samoumevnega za tiste čase. Jasno, da je bil moj gimnazijski uspeh zelo črno-bel (kakor tudi moj priljubljeni italijanski klub) – po eni strani brez pretiranega truda za jezike in druge družboslovne vede, po drugi strani pa težave z naravoslovnimi vedami, še zlasti z matematiko in fiziko. Moram reči, da se nisem prav pretirano trudil za visoke ocene pri jezikih, zato sem imel povprečne pri slovenščini (zlasti zaradi književnosti) in angleščini (zaradi učenja besed na pamet). Poskusno maturo slovenščine v slovnici sem pisal kot drugi najboljši v razredu, takoj za predsednico našega letnika, s to razliko, da se je ona učila. Zato ne bi rad, da bi me dijaki v moji srednješolski lenobi posnemali.

Kateri je vaš najljubši latinski izrek in zakaj?

Per aspera ad astra. O pomenu »poguglajte«, a vam je najbrž znan. Spremlja me že iz srednje šole, ko se je bilo treba močno truditi in delati za matematiko. Ko sem pri profesorju Lojzetu v četrtem letniku pisal test, da bi oceno povišal na trojko, se mi je to zdela znanstvena fantastika, a po uspešno zaključeni maturi iz matematike z oceno »dobro« je to postala resničnost. Preko težav se s trdim delom lahko pride do uspeha. Ne bi pa uporabil tiste sodobne puhlice, da je treba verjeti vase, saj sodobni svet ravno vase preveč verjame, potem pa je, kar je. Ne, treba je verjeti onkraj zla, onkraj stisk in težav, pomoč iskati pri nekomu z izkušnjami. Govorim seveda o Gospodu Jezusu. Zato tudi moje novomašno geslo: »*Fac me tibi semper magis credere, in te spem habere, te diligere.*« Sebe in sveta ne smemo jemati preveč resno, zelo resno pa moramo jemati Božjo milost, previdnost in pomoč. Tu je še ena anekdota, povezana s citati. Pri latinščini smo morali napisati spis, ki ga je bilo treba zaključiti z latinskim citatom. Med prijatelji smo dobili ideje. Sam sem pisal o Odiseju in Polifemu. Slednji je na koncu mojega spisa skrušen ugotovil: »*In vino veritas.*«

Pišete tudi blog z naslovom Vončotov portal. Kako ste dobili to idejo? Nam lahko poveste kaj o tem?

Ne vem več, kako sem dobil to idejo, verjetno sem kje zasledil, zlasti pri kakem prijatelju ali kolegu, potem pa še sam začel pisati zadevo. Kot je razvidno, pravzaprav ne pišem nekega dnevnika, ampak objavljam svoja razmišljanja in članke. Najbrž sem prav prek tega bloga prišel tudi do sodelovanja s tednikom *Novi glas* iz Gorice. Ne vem, morda. Morali bi vprašati urednika in prijatelja Jurija Paljka. Praktično vsak teden tako pišem za ta časopis, potem pa to poleg pridigarjskih osnutkov in ostalega objavim na svojem blogu. Štirje duhovniki koprške škofije s sodelavci tudi občasno naredimo prilogo 'Bodi človek!', sam pa imam trenutno neke vrste rubriko 'Cerkveni in družbeni antislovar', kjer obravnavam določene tematike po črkah abecede. Osnovna želja mojega pisanja je tako deliti z drugimi svoja spoznanja, dognanja; tisto, kar zasledim, vidim, preberem, premislim, ...

Vaša diplomatska naloga je izšla tudi kot knjiga. Nam lahko opišete, zakaj ste izbrali to temo, in predstavite proces nastajanja tega dela?

Tema moje diplomske naloge je zgodovinska, saj je tudi to eno od mojih področij zanimanja. Pisal sem o nadškofu Alojziju Matiju Zornu, ki je bil doma iz Prvačine, kjer je dom mojih staršev, kot se reče. Zlasti se mi je zdelo zanimivo njegovo politično delovanje v tistih zanimivih časih narodnih prepovedov. Širile so se namreč razne »kvante« o tem. Prijatelj in zgodovinar Renato Podbersič ml. (mož prof. Martine), ki mi je pri nastanku diplome zelo pomagal, je predlagal knjižno izdajo, enako pa tudi moj mentor, prof. p. Metod Benedik, ugledni cerkveni zgodovinar. Treba je bilo seveda dobiti literaturo in vire, izdelati načrt, približne teme in podnaslove, ... Ko je bila literatura zbrana, je bilo treba kar nekaj ur preživeti v arhivih in knjižnicah, da sem zadeve pregledal in poslikal. Delo je bilo sicer zanimivo, ker govori o precejšnjem delu 19. stoletja v prvem in drugem poglavju precej na splošno. V obeh poglavjih, ki govorita bolj o samem nadškofu, pa spoznamo številne ključne osebe goriškega, slovenskega in tudi cesarskega prostora. Bil je tudi prijatelj z grofom Henrikom iz Chamborda, pretendentom za francoski prestol iz družine Bourbonov. Pokopal ga je nadškof Zorn, sedaj pa počiva v Kostanjevici v grobnici. Zgodovina je tudi lepa reč. Priporočam.

Tudi sami ste obiskovali ŠGV. Kako so se stvari spremenile od takrat do zdaj?

Tempora mutantur et nos mutamur in illis. Marsikaj se je spremenilo, pa tudi mi smo se spremenili. Spet drugo je podobno, kot je bilo, marsikaj celo na las podobno. Mi smo bili prva generacija dveh oddelkov. V prvem letniku smo bili še v stari šoli, potem od drugega naprej v istih prostorih, v katerih ste tudi vi. Nekaj, kar se je spremenilo, je gotovo nivo znanja, ki je bil marsikje višji. Omenim lahko recimo latinščino in italijanščino. Oba jezika sta bila tudi takrat za vse obvezna. Nemščine in angleščine na žalost nismo imeli, če pa bi ju, bi se zagotovo učil obeh.

Med gledanjem današnjih dijakov se še v marsičem prepoznam. Vsekakor so spomini lepi, saj smo jih izluščili. Tudi morda grde izkušnje pa so bile vsekakor koristne in dobre za rast in poglobitev. Saj veste: »*Non scholae, sed vitae discimus.*«

Ema Batagelj in Klara Kavčič, 2. c

Intervju z Rosano Hudej

Profesorica Rosana Hudej poučuje na naši šoli pouk biologije. Ker pa letos prvič uči, je ne poznamo prav dobro, zato jo skozi intervju поблиže spoznajmo.

Kako bi se nam na kratko predstavili?

Če se naj na kratko predstavim in povem o sebi najbolj bistveno, bi povedala naslednje: sem oseba, ki se veseli življenja. Rada čutim, preizkušam, se učim, gradim, spreminjam, potujem, stopam iz okvirjev. Rada občudujem. Občudujem naravo, ljudi, odnose, človeške duše in življenjske poti. Rada imam tiste male vsakodnevne dogodke, ki ti spremenijo življenje, včasih čisto zares in za vedno ...

Formalno pa sem Ajdovka, stara 34 let, visoka 164 cm, po izobrazbi univerzitetna diplomirana biologinja in doktorica znanosti s področja biomedicine. Do nedavnega sem bila zaposlena kot raziskovalka v razvojnem oddelku visokotehnološkega podjetja BIA Separations d.o.o. Od lani opravljam delo inšpektorice za okolje in naravo na območni enoti Koper in poučujem biologijo na Škofijski gimnaziji Vipava.

Gimnazijska leta ste preživeli na »Škofijski«. Kakšne spomine imate na to?

Lepe. To je bilo obdobje v mojem življenju, ko sem čutila res veliko topline v medosebnih odnosih, čeprav se tega takrat nisem zavedala. Bilo je samoumevno. Zdaj vem, da to ni.

Kot vemo, ste univerzitetna diplomirana biologinja ter doktorica znanosti s področja biomedicine. Ali vas je že kot majhnega otroka zanimala biologija?

Hmmm, niti ne :) Kot otroka so me zanimale kotalke, med dvema ognjema, sonce, češnje, bazen, božič in to, kako prepričati mamo, da mi dovoli prespati pri prijateljici. Bila sem običajen otrok blokovskega naselja z ogromno energije. Med sovrstniki sem bila znana po tem, da sem si ves čas izmišljala nove igre, ki so se jih potem morali ostali

Proti koncu osnovne šole me je čisto prevzela dokumentarna serija 'Zasebno življenje rastlin' avtorja Davida Attenborougha. Takrat sem začela spoznavati, da ima vsak detajl v naravi svoj namen, ki ga običajno sploh ne opazimo. Kot bi mi nekdo pokazal čudeže, ki sploh niso skriti. Najbolj pa me je fasciniral voditelj sam, saj sem o njem razmišljala kot o najsrečnejšem človeku na zemlji.

Ta človek je po mojih merilih živel idealni poklic: potoval je po svetu, odkrival najzanimivejše koticke sveta in o tem poučeval cel svet! Naj se sliši še tako otročje, ampak še vedno mislim, da ima ta mož najboljši poklic na svetu! :)

V gimnaziji sem se ves čas spraševala, ali naj izberem študij biologije ali kak študij na pedagoški fakulteti, in med tema dvema področjema bom verjetno ostala razpeta celo življenje. Zato trenutno opravljam izpite na pedagoški fakulteti.

Letos prvič poučujete na ŠGV. Kako se vam zdi poučevati? Je poklic profesorja težji, kot ste si predstavljali?

Iskreno, res rada poučujem. Ne govorim o kvaliteti in izkušnjah, ampak o mojem odnosu do tega dela. Rada poučujem o življenju – konec koncev je to predmet raziskovanja biologije –, a včasih si še bolj želim, da bi našla način, kako pokazati dijakom, da je šolanje v širšem smislu samo okno, ki odpira pogled na dožemanje življenja onkraj celičnih struktur in zgodovinskih knjig. Potrebno je skočiti skozenj. Dokler ne skočimo, ne moremo najti odgovora na tako aktualno vprašanje: »Zakaj se to učimo, če pa tega ne bomo nikoli potrebovali?«

Poklic profesorja ni težji, kot sem pričakovala. Po lastnih izkušnjah lahko trdim, da je najtežje opravljati tisti poklic, ki ga ne opravljaš s srcem, pa čeprav je še tako nezahteven. Najtežji je notranji boj, ko se prisiljuješ biti nekdo, kar nisi.

Lahko pa priznam, da si nisem predstavljala, da bom za poučevanje porabila toliko večernih in predvsem nočnih ur. Neprespanost pa je res težka.

Kaj radi počnete v prostem času?

V prostem času se rada ukvarjam s športom, rada plezam, igram odbojko, hodim v gore, plavam in preizkušam nove športe. Rada preživljam čas s prijatelji in družino – ti ljudje so moj največji zaklad. Zelo zelo rada tudi potujem. Včasih sem se veselila samo novih oblik pokrajin in kultur, vedno bolj pa me navdušujejo tudi nove notranje pokrajine človeka, ki nas delajo take, kot smo. In potovanje je eden najboljših način odstiranja novih pokrajin vseh vrst.

Bi nam zaupali svoj življenjski cilj? Imate kakšen nasvet za naše bralce?

Osvoboditi se notranjih strahov, živeti srčno in svobodno. Za mlajše generacije pa bi imela drugačen nasvet. Mislim, da bo v prihodnosti družbi vedno bolj primanjkovalo predvsem potrpežljivosti. Velika dela ne nastajajo vsak dan in spotoma. Bodite vztrajni v delu in potrpežljivi v pričakovanju. Obenem pa ohranite odprte oči za tiste priložnosti in male dogodke, ki vam jih Bog pošlje na življenjsko pot, da vas zasuka kot na vrtiljaku. Takrat se je vredno prepustiti in odpovedati tudi lastnim svetim ciljem, saj nas čaka nekaj nepredstavljivo boljšega ;)

Neja Peršič, 1. a

Luka Kompara: angleščina in nogomet

Profesor Kompara, vemo, da prihajate iz Vipavske doline in da ste izvrsten športnik. Povejte nam kaj več o sebi.

Res je, prihajam iz Lokavca pri Ajdovščini, o tem, da sem izvrsten športnik, pa bi se dalo debatirati, nakar pa bi najverjetneje prišli do zaključka, da temu ni ravno tako. Po izobrazbi sem sicer magister profesor zgodovine in angleščine, sam zase pa bi najraje rekel, da sem športnik po srcu in duši, saj šport, predvsem nogomet, predstavlja velik del mojega življenja. Nogomet aktivno treniram in igram od malih nog, zadnjih sedem let pa delujem tudi kot nogometni trener. O mojem karakterju bodo boljše sodili ljudje, ki me dobro poznajo, lahko pa rečem, da sem dokaj pozitivna, vztrajna in komunikativna oseba, zaradi česar tudi uživam v delu z drugimi ljudmi.

Gimnazijska leta ste preživel na »Škofijski«. Kakšne spomine imate nanjo? Vam je kateri izmed gimnazijskih dogodkov ostal še posebno v spominu?

Na svoja leta na ŠGV še vedno hranim večinoma zelo pozitivne spomine. Kot večina mladostnikov sem tudi sam v teh letih seveda preživljal vzpone in padce, bistveno pa je bilo, da sem se lahko tudi v težkih trenutkih obrnil na nekoga na šoli, bodisi na sošolce ali na osebje, zaradi česar sem se res počutil povezanega s šolo kot skupnostjo. Lagal bi, če bi rekel, da mi v spominu niso najbolj ostali dogodki, značilni za mladostno razposajenost in neumnost, torej raznorazni bolj ali manj (z vidika profesorjev in/ali šolskih pravil) nezaželeni trenutki in dogodivščine. Danes na tovrstne dogodke seveda gledam z drugačnimi, lahko bi rekel »odraslo-kritičnimi« oči, v kontekstu mladosti pa so mi nedvomno močno popestrili gimnazijska leta in se mi tako tudi najbolj vtisnili v spomin.

So vas od nekdaj zanimali jeziki? Kaj ste si želeli postati kot otrok?

Od nekdaj me je pritegnila človeška ustvarjalnost, katere najlepša lastnost je gotovo ta, da jo lahko človek izrazi na nešteto načinov. Eden njenih produktov in hkrati eno njenih glavnih orodij je konec koncev tudi jezik sam. Sam sem v gimnazijskih letih razmišljal o združitvi svojega velikega hobija, nogometa, z dokaj zadovoljivim obvladovanjem slovenskega jezika v obliki športnega komentiranja. Fascinirali so me predvsem znanje, iznajdljivost in energija najboljših športnih komentatorjev, ki so jih in jih še vedno uspešno vnašajo v športne prenose, kar daje ogledu športnih dogodkov prek TV ekranov poseben čar. Dober nogometni komentator lahko z odličnim obvladovanjem jezika še tako dolgočasno tekmo spremeni v zanimivo, medtem ko lahko iz že sicer napete tekme pričara pravo dramo. Pot me je nato sicer zanesla v drugo smer, zanimanje za tuje jezike in jezik kot tak pa me spremlja še dandanes.

Kako ste si predstavljali delo z mladimi na »Škofijski«? Se je na šoli veliko stvari spremenilo, odkar ste sami sedeli v dijaških klopeh?

Odkar sem tekom študija na FF UM spoznal, da si želim nekoč tudi sam poučevati, sem si kot enega izmed ciljev zadal tudi poučevanje na svoji nekdanji šoli - ŠGV. Razlogov za to je bilo več, predvsem mi je šola ostala v spominu kot nadvse urejena in domačna, s pravo mešanico zdrave pameti in spodbujanja ustvarjalnosti, obenem pa tudi dovolj zahtevna in resna, da vedoželjne dijake pripravi do trdega dela. Rekel bi, da se v tem oziru na šoli ni veliko spremenilo, njeni dijaki še vedno ostajajo mešanica najrazličnejših karakterjev, interesov in potencialov, ki jih je potrebno zgolj prepoznati, jim svetovati in jih usmeriti na njihovo samostojno pot. Vse skupaj seveda zveni preprosteje, kot v resnici je, kar pa je obenem tudi čar in bistvo učiteljskega poklica.

Katere cilje imate kot profesor na naši šoli?

Moj prvi osebni cilj je pridobivanje izkušenj. Učenje je obojestranski proces, zato si želim kar najbolje izkoristiti čas na šoli in vsrkati čim več znanja tako s strani sodelavcev kot tudi učencev samih. Seveda je bistvenega pomena, da učitelj z učenci vzpostavi pristno interakcijo, prek katere lažje stopi v stik z njimi, njihovimi učnimi potrebami in pričakovanji. Eden mojih ciljev je tako tudi kar najbolje spoznati se z učenci kot razredno skupnostjo, hkrati pa z učenci kot posamezniki in jim omogočiti kar najboljšo učno, interaktivno in življenjsko izkušnjo pri pouku angleščine. Če se bodo ob koncu učnega leta z veseljem ali vsaj z zadovoljstvom ozrli na preteklo obdobje, bo moj čas na šoli dobil svoj pravi smisel, sicer pa bo, kot vedno, prišel čas za razmislek, učenje na napakah in iskanje napredka.

Kaj pa sicer še radi počnete v prostem času?

Prostega časa kot takega dejansko nimam ravno v izobilju. Zunaj šolskih obveznosti daleč največ popoldanskega časa namenim nogometu. Kot aktiven amaterski nogometaš še vedno redno treniram 3-4 krat na teden, ob vikendih pa nato seveda nastopijo tudi tekme. Še več časa sicer namenim svojim trenerskim obveznostim, saj trenutno vodim dve dekliški nogometni selekciji. Tekom sezone tako ni nič nenavadnega, če imam na vikend po tri tekme: dekliško kadetsko, dekliško člansko in moško člansko. Kljub temu se rad ukvarjam tudi z drugimi stvarmi, rad hodim v naravo, poslušam glasbo, berem knjige (najraje fantazijo, realnosti je tako ali tako vedno dovolj), včasih pa tudi sam kaj napišem. Domači mi očitajo, da pretiravam s spremljanjem prenosov tekem prek TV, zanese pa me tudi na kako tekmo Bayern iz Münchna v živo. :)

Imate kakšen nasvet za dijake?

Ne bojte se postavljati si visokih ciljev, bodite pa pripravljeni zanje trdo in zavzeto delati. Ne bodite potrti, če vam nekaj prvič ne uspe – na napakah se učimo. Če si resnično želite nekaj doseči, se splača za to dodatno potruditi! In seveda, z modrimi besedami ene izmed dijakinj prvega letnika: »Don't grow up, it's a trap!« :P :D

Hvala za vaše odgovore in srečno!

Maja Bregar, 1. a

Andreja Gregorič—televizijski obraz

Na šoli nas je v torek, 19. 12. 2017, obiskala bivša škofijka, zdajšnja novinarka na Televiziji Slovenija, Andreja Gregorič. Z našim novinarskim krožkom je preživela dve uri in nam skušala predati kar največ novinarskega znanja. Govorila je o poklicu nasploh, o novinarjevih zadolžitvah, o razlikah med uredniki, voditelji, turnimi uredniki ... Seznanila nas je z nekaj žargonskimi izrazi in nam pokazala nekaj videoposnetkov, kako sploh izgleda sestavljanje televizijske oddaje.

Na koncu delavnice pa smo z njo poklepotali o njenih spominih iz dijaških let, ko je klopi gulila prav tukaj, kjer jih sedaj mi.

Katere dejavnosti na ŠGV so Vas spodbujale pri novinarstvu in ustvarjanju kariere v tem poklicu?

Bila sem pri novinarskem krožku in če povem po pravici, se ostalih dejavnosti bolj slabo spomnim. Mislim, da sem celo nastopala v gledališkem krožku, vodila sem prireditve in predvsem veliko brala.

Se spomnite kakšnega spomina s Škofijske?

Najbolj se spomnim razreda (smeh). Bili smo en tak nabor različnih fantov in deklet. Na ta čas imam lepe spomine, bili smo zelo živahen razred, našemu razredniku, profesorju Grahorju, smo delali veliko problemov, pogosto nas je moral nato zagovarjati v zbornici ... S tem je povezanih še največ pripetljajev.

Se z bivšimi sošolci še dobivate?

Ja, z nekaterimi smo še v stikih. Prav lani je bila 10. obletnica mature. Naj povem, da so, ne glede to, v kakšnih spominih smo ostali tukaj na šoli, danes med nami tudi doktorji znanosti in ni nihče »zafuran« (smeh).

Malo prej ste rekli, da je novinarstvo način življenja – kako si organizirate življenje glede na Vaš poklic?

Težko, saj imam hčerko, zato se moram še toliko bolj truditi ... Včasih sem cele dneve v službi in mi potem zmanjka energije za tiste, ki jih imam najbolj rada. Ampak dajem poudarek na skupno preživljanje prostega časa, ne pa na kvantiteto.

Za konec vam povem še to: Bodite radovedni, mislite s svojo glavo, pozanimajte se, ne takoj verjeti vsega, saj se navadno za lepo sliko ne skriva nujno tako lepo ozadje.

Tinkara Božič, 3. a

»Imidž« – izražena osebnost

Obstajajo ljudje, ki očarajo, njihova osebnost je razvidna že navzven. To so ljudje z »imidžem« – drža, izražena čustva, smeh, ton glasu, celo družba, v kateri se gibljejo. Na njih izgledajo stvari neverjetno lepe. Obleka ne naredi človeka – človek naredi obleko.

Taki posamezniki (ali skupine) ustvarjajo trende. Zaradi vplivne osebnosti, ki jo običajno izražajo z obleko ali načinom obnašanja, postane njihova drugačnost in izvirnost moderna. A moda se zelo hitro spreminja. Kaj je vzrok temu? Družba se zelo hitro spreminja. Za vsako spremembo v modi stoji neko družbeno vprašanje, socialni problem. Kaj je vodilo žensko modo v prejšnjem stoletju?

1890-1910:

»Moški gledajo ženske. Ženske opazujejo, kako so gledane. To ne določa le razmerij moških do žensk, temveč tudi razmerje žensk do samih sebe. Opazovalec ženske v njej je moški. Tako se ženska spreobrne v objekt – natančneje v objekt vizije – to je pogled.« (Berger)

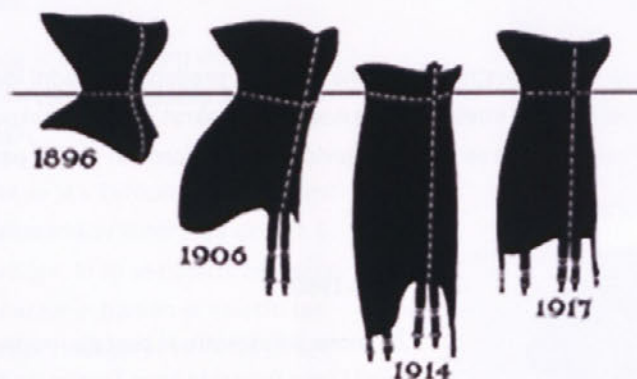
Taka miselnost je v svoji najmočnejši podobi v zahodnem svetu trajala vse do konca 19. stoletja in začetka 20. stoletja. Nato so se pojavile feministke, ki so opozarjale na škodljivost korzeta za žensko telo.

Korzet je bil pripomoček, s katerim je pas ženske postal vitkejši, uravnala so se njena ramena, oprsje je bilo močno stisnjeno. Ženske so ga nosile zaradi moškega časti – tanek pas je ponazarjal bogastvo, ravna drža manire, ker pa so se v korzetu tudi zelo težko premikale, je to predstavljalo njihovo vdanost in pokornost. Tako lahko trdimo, da so bila gibanja za reforme oblačenja gibanja za pravice žensk.

V začetku 20. stoletja je ilustrator Charles D. Gibson v reviji Life narisal žensko, ki je znana pod imenom »Gibsonovo dekle« in je postala ideal ženskega telesa.

Slika 1: »Gibsonovo dekle«

Slika 2: Spreminjanje oblike korzeta nam nakazuje spreminjanje lepotnih idealov.

1910-1920:

Slika 3: Feministična gibanja so dosegla svoj uspeh! Tudi v ženski modi se je pojavil kostim – prej zgolj moško oblačilo.

1920-1930:

Po vojni se je iz Hollywooda v Evropo razširil trend deške postave »nedoraslega dekleta«, ki je imelo ploske prsi in je bilo skoraj brez bokov. Zaradi težko dosegljivega ideala se je pojavila epidemija motenj hranjenja. Ženske so prvič kazale svoje noge. Novo merilo lepote so postale prav noge in obraz – da so ga čimbolj izpostavile, so bile postržene na krajšo frizuro, uporabljale pa so tudi veliko ličil.

Nosile so zvončaste klobuke z različnimi dodatki, ki so se tesno prilegali glavi, pojavilo se je krzno, obleke so bile iz bleščečega blaga. Moderno je bilo kajenje, vožnja z avtomobili, plesanje in poslušanje jazza.

Slika 4: »Nedoraslo deklet«: kratka frizura, bleščeče krilo, ki razkriva noge, nepoudarjeno oprsje in boki, naličen obraz.

1930-1940:

Moda nedoraslosti se je s povojno depresijo končala. Ponovno je postal moderen ozek pas in veliko oprsje. Predstavnica Greta Garbo je imela široka ramena in ozke boke, Marlene Dietrich pa je bila znana po oblačenju v moška oblačila.

Legenda pariške mode Gabrielle Chanel je zaslovela s prefinjeno eleganco in preprostostjo. Vpeljala je nov okras – dolgo ogrlico z belimi perlami.

Slika 5: Legendarna Gabrielle »Coco« Chanel

1940-1950:

Katharine Hepburn je bila samozavestna in odločna lepotica, predstavlja modni ideal štiridesetih – bila je visoka in vitka, imela je dolge noge, ki so takrat postale enakovredno merilo lepote kot prsi. Posledično so se nosile nogavice s podvezicami in visoke pete. Ženske so množično nosile okrasne rutke.

Slika 6: Katharine Hepburn

1950-1960:

Že konec štiridesetih je postalo moderno bujno oprsje – igralki Jane Russell in Lana Turner sta bili prav zaradi tega znani kot »dekleti v jopicah«. Petdeseta pa so bila obdobje t. i. »obsedenosti z oprsjem«. Vsi dobro poznamo Marilyn Monroe, »erotični simbol petdesetih« so bile torej velike prsi (globoki dekolteji, podloženi »špičasti« modrčki), široki boki in ozki pasovi (zato so se ponovno pojavili stezniki). Taka dekleta so fotografi uporabljali za komercialne namene – bile so »pin-up« dekleta. Drugi modni ideal pa so predstavljale vitke, manj prsate ženske, npr. Grace Kelly in Audrey Hepburn, ki sta simbolizirali eleganco in prefinjenost, fotografirali so jih za prikazovanje modnih oblačil.

Slika 7: Tipičen »špičasti modrček« (ang. »bullet bra«), ki je imel dva namena: poudariti ženske prsi in navidezno zožati njene boke.

Christian Dior je v svoji revolucionarni kolekciji »New look« predstavil dva nova modela kril – »zvonaste obleke« in tesno ukrojena »cevasta« krila.

Najstniki so se prvič odrekli stilu svojih staršev in si zaželeli biti drugačni. Prav v petdesetih so kavbojke dobile »trendovski« pečat. Prej so bile zgolj delavsko oblačilo, zdaj pa so jih najstniki nosili kot vsakdanjo obliko hlač.

Slika 8: Brigitte Bardot – modna ikona mladih deklet v petdesetih. Na sebi ima značilno krilo »zvonaste oblike«.

1960-1970:

Velik prelom v modi so sredi šestdesetih naredili Beatli. Spodbudili so pojav mini kril v ženski modi. Tako je ženski lepotni ideal postala vitka ženska z ozkimi boki in dolgimi nogami. Zaradi oprijetih oblačil ženske niso več mogle nositi steznikov. Poleg mini kril in »vročih hlačk« so v ženski modi za to obdobje značilni »go-go« škornji in močno izrazite barve ter najrazličnejše barvne kombinacije.

Na modni sceni se je pojavila »Twiggy« (angl. »suhica«). Imela je povsem deško frizuro in postavu. Zelo je bila navduhujoča za mlada dekleta, saj je prihajala iz delavskega razreda – njena situacija je sporočala, da je z vitkostjo mogoče doseči »ameriške sanje«.

Slika 9: »Twiggy«

1970-1980:

Jane Fonda je bila s svojim vitkim, a močnim in čilim telesom lepotna ikona sedemdesetih.

Iz Amerike se je v Evropo razširil protest mladih pripadnikov srednjega sloja, t. i. »otrok cvetja«, ki so se oblačili zelo sproščeno, v naravnih barvah in vzorcih ter se okraševali z nakitom. Velik hit so bile kavbojke »na zvonec«. Moda dolgih las (tudi za moške) je dokončno zbrisala mejo med moškim in ženskim načinom oblačenja.

Slika 10: Trend hipijevskih oblačil v sedemdesetih

1980-1990:

Eden od trendov, posvečenih ženski uradni eleganci osemdesetih je bil »power dressing« – predvsem so bila izrazita zelo široka in podložena ramena suknjičev in mini krilo kot spodnje oblačilo.

Med mladimi je prevladoval jeans – prevelike, dolge in široke kavbojke z visokim pasom ter prevelike kavbojske jakne. Tudi rokave kratkih majic so privihali. Nošena so bila zelo barvna oblačila. Nosili so košate frizure in zelo barven make-up.

Slika 11: »Power dressing«

1990-2000:

S Kate Moss se je v devetdesetih začel trend koščene dekleta, ki je po vzoru kampa-
nje Calvina Kleina leta 1997 prerasel v »heroinsko eleganco« (podhranjenost, črni make-
-up za oči, modre ustnice in lasje brez leska). Lovci na talente iz modnih agencij so iskali
modele celo pred klinikami za zdravljenje motenj hranjenja. To se je dogajalo, dokler ni
bil ta trend prepovedan zaradi smrti manekenke, ki je uživala heroin.

Iz pregleda ženske mode v dvajsetem stoletju in hitrega menjavanja modnih trendov je
očitno, da je lepota relativna, pa tudi, da smo ljudje odvisni eden od drugega in se med
seboj posnemamo. To je dejstvo. A iz lastne izkušnje zmorem trditi, da je eden izmed
ključev do sreče tudi v iskanju svojega »imidža«. Čeprav človeku to ne uspe vedno, se
lahko ob misli Iris Apfel sprosti in le uživa v trenutkih estetike, ki jo zmore ustvariti:
»Modo lahko kupiš, svoj stil (imidž) pa lahko le imaš.« Ključ do stila je naučiti se, kdo si,
kar vzame leta. Do tja ni zemljevida. Gre za samoizpoved, predvsem pa gre za odnos.

Slika 12: Kate Moss – lepotni ideal de-
vetdesetih

Neža Rijavec, 3. a

Obisk verskih skupnosti

Obisk verskih skupnosti v okviru predmeta VIK v 3. letniku letos poteka že šestič zapored. Gre za princip avtentičnega pouka, po katerem gradijo znanje tudi sami učenci, in sicer v okolju, ki je lastno obravnavani snovi. Lahko rečemo, da je učenje zasnovano na raziskovanju, izkušnji. V času prve konference smo tako izdelali kriterije za spoznavanje vere in predstavili po teh kriterijih katoliško vero. V drugi konferenci pa se osebno srečamo z verniki nekaterih religij in spoznanja predstavimo sošolcem. To je princip učenja izven šolskih zidov. (Primož Erjavec, profesor VIK-a)

Dijaki smo po skupinah obiskali Islamsko skupnost, Skupnost Baha'i, Mednarodno šolo zlatega rožnega križa, adventiste, Jehovove priče, Mednarodno skupnost za zavest Hare Krišna in Budistično skupnost Dharmaling.

Mnenja dijakov:

Iskanje resnice – s tem se je začel ta nauk. Za vsakega je pot do nje drugačna, a resnica je ista za vse. Učenci Šole zlatega rožnega križa stopajo po njej z vsakodnevno rastjo ob reševanju konfliktov, ki nastanejo zaradi vozlanja in neravnovesja energij v človekovem mikrokozmosu ter praspomina, ki je prisoten v njem in vključuje izkušnje vsega človeštva. Namen in cilj vere je notranja preobrazba posameznika. Zato je vsak posebej in na svoj način odgovoren za reševanje lastnih konfliktov in jih sme reševati čisto po svoje. Tak človek živi v trenutku – zavestno in srečno. (Neža Rijavec, 3. a)

Nekateri smo imeli priložnost obiskati Skupnost za zavest Krišne, ki je bolj znana tudi kot gibanje Hare Krišna. Tam so nas prijazno sprejeli in z veseljem pokazali svoje skupne prostore ter nam predstavili svojo versko skupnost, ki izvira iz hinduizma. Vprašali smo jih lahko vse, kar nas je zanimalo, oni pa so nam brez zadreg odgovorili. K domačemu počutju je pripomoglo tudi to, da smo se posedli na tla in je pogovor potekal zelo sproščeno. Čas se je iztekel in kaj kmalu smo se morali posloviti. S seboj so nam dali Karma Free piškote, ki smo jih pojedli, še preden smo prispeli do doma. To je bila prelepa izkušnja, saj smo lahko na lastne oči videli njihove navade in prakticiranje njihove vere. Neverjetno je, kako lahko nekaj dojameš na čisto drugačen način, kot če bi o tem bral na spletu ali v knjigi. (Taja Peršič in Nika Bovcon, 3. a)

Obiskali smo budistično skupnost v Ljubljani. Toplo nas je sprejel eden izmed pripadnikov in nam povedal, da slovenska budistična skupnost ni velika. Pripovedoval nam je o zgodovini, simbolih in temelju verovanja. Želel nam je povedati še veliko več, vendar nas je čas prehitel. Obisk je bil zelo prijeten in poučen. (Urša Likar, 3. c)

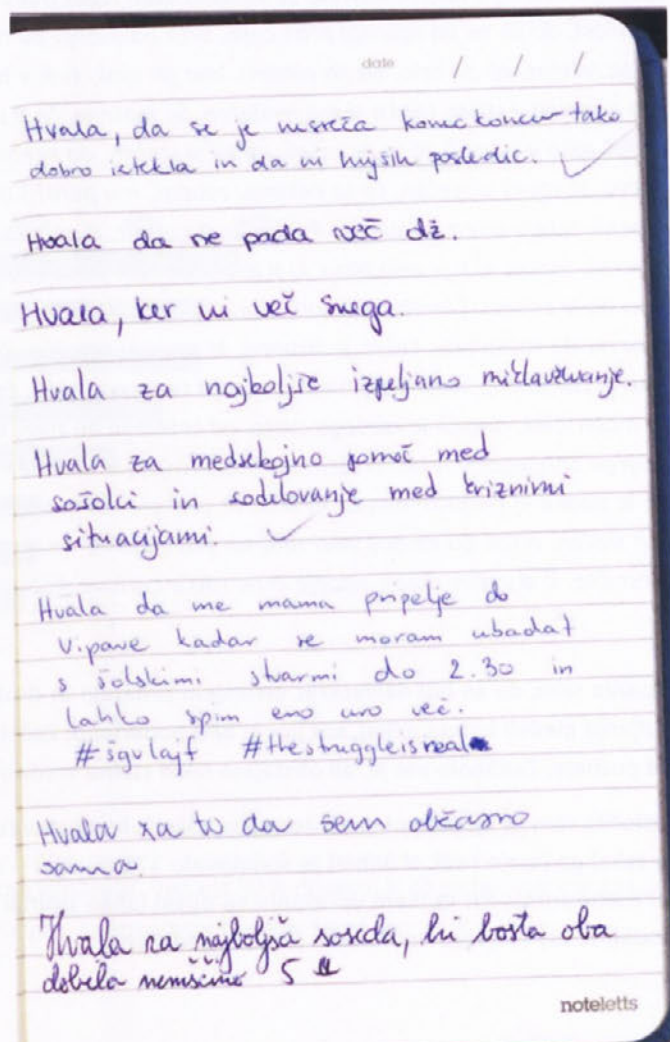
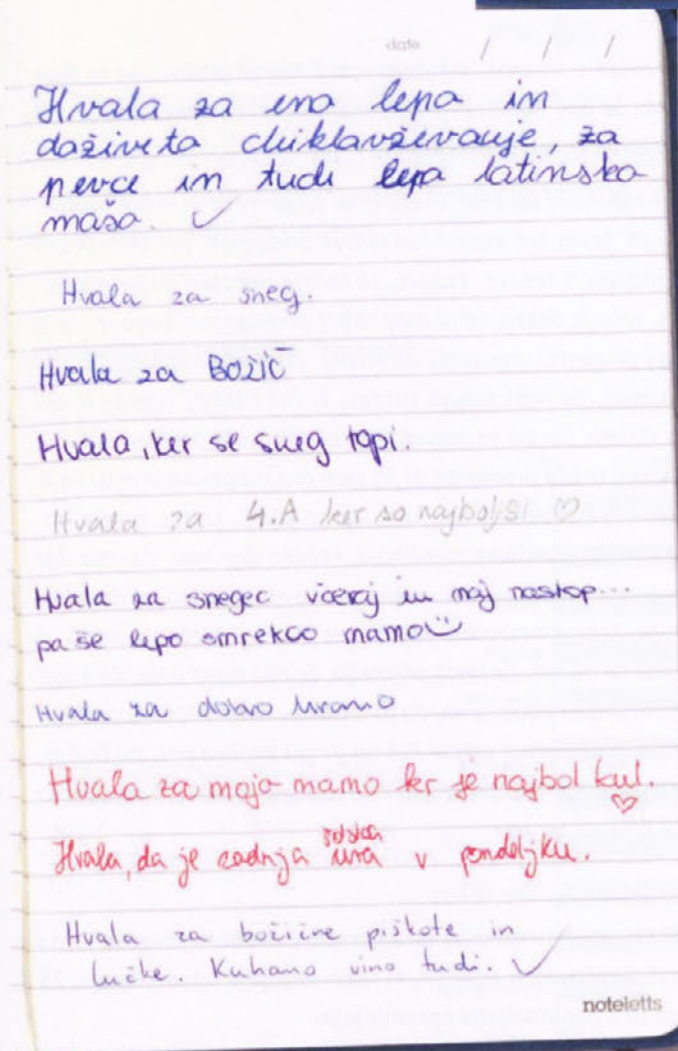
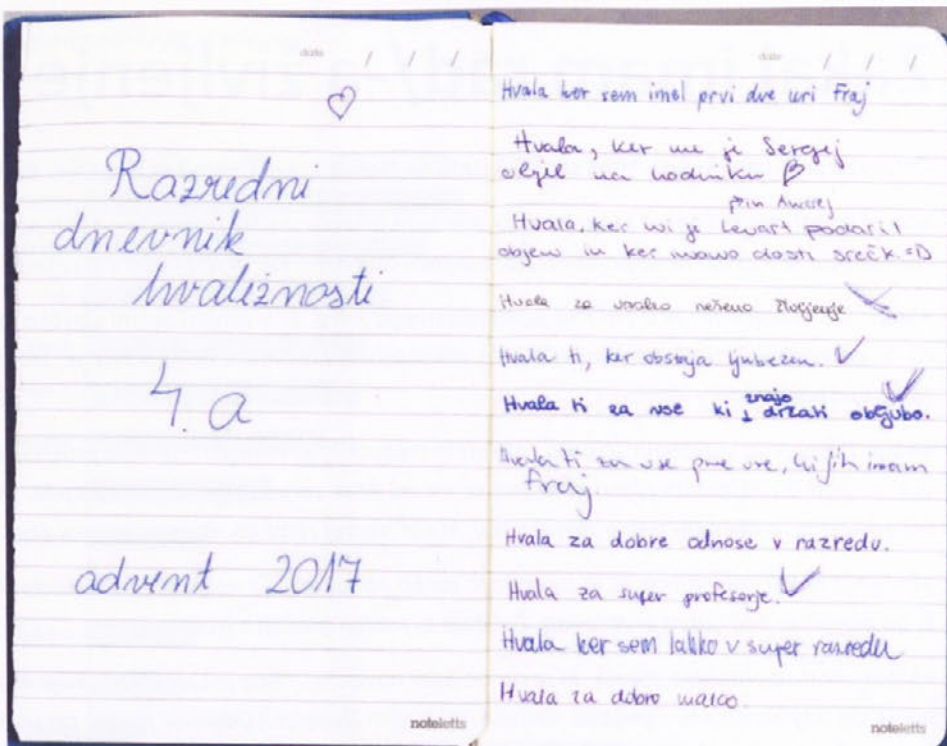
»Hodite po svetu in govorite dobro o ljudeh,« je nasvet islamskega duhovnika, ki ga je z nami delil, ko smo po dveh urah zapustili njegovo hišo. Čeravno o njegovi veri že veliko vemo, se je zares potrudil, da nam je predstavil malce drugačen vidik te vere – bolj osebni, tako smo izvedeli tudi stvari, ki niso zapisane. Govoril je o zgodovini vere, o njihovih običajih in vsakdanjiku. Vesela sem, da smo popoldan preživeli v prijetnem vzdušju, zasuti z informacijami, in potrudili se bomo, da jih bomo ponesli v svet.

Tinkara Božič, 3. a

Advent 2017

V letošnjem adventu smo želeli ozvesti ti hvaležnost. Mnoge pobude na šoli so nam pomagale iskati utrinke, za katere smo lahko hvaležni – med drugim smo si nekateri razredi ob nam namenjenem začetku dneva v avli (en šolski dan v decembru) izmenjali doživljaja, ki smo se jih spomnili.

Druga možnost je bila, npr., »dnevnik hvaležnosti« ... Nekateri zapisi, ki so nastali v 4. a, so tukaj:

Zakaj imam rad/-a življenje?

Ob prebiranju Isker iz leta 1993 sem naletela na članek *Zakaj imam rad življenje*. Bivši Iskraši so tako zapisali:

»Zakaj imam rad življenje? Mogoče zato, ker sem lahko v družbi prijateljev, ki jih poznam. Mogoče zato, ker bi rad spoznal še kaj novega, še kakšno novo prijateljstvo, mogoče tudi zato, ker bi rad našel kaj takega, kar bi me osrečilo.«

»Srečo lahko najdemo že v tihi rosi pomladanskega jutra, že v drobni pesmi slavčka in v najšibkejšem žarku zahajajočega sonca. In potem bomo tudi skozi gosto meglo videli sonce, naše ulice bodo očiščene, trohljiv les bo zamenjal vonj poletja in v roko se bo ujel poljub rdeče vrtnice.«

»Moje življenje je v drobnih stvareh, v kratkih trenutkih, ki minejo, a pustijo prijeten spomin, ki mi pomaga pri premagovanju ovir na poti do načrtanih ciljev, in ta pot se mi zdi prav zaradi tega krajša in lepša. Moje življenje je kakor vrtnica. Tako lepo, tako prijazno, a obenem polno sovražnikov, ki kar naprej zbadajo, če je ne primeš prav.«

»Življenje ni kot zapestnica, ki jo izgubljeno lahko nadomestiš z novo. Življenja se ne da kupiti, podarjeno nam je in ravno zato bi ga morali še bolj ljubiti in varovati. Življenje bi morali gledati s srcem.«

»Mnogokrat uporabljam stavek, ki se ga ne bom naveličal: "Bog je Ljubezen." To je bistvo vsega. Na vsako zahtevnejše vprašanje se da odgovoriti s to izpeljavo. Čemu torej ljubim življenje? Odgovor je zelo preprost. Zaradi Boga, ki me je ustvaril zato, da bi živel. Živel pa bom zato, ker me ljubi, in ne bo pustil, da bi padel ...«

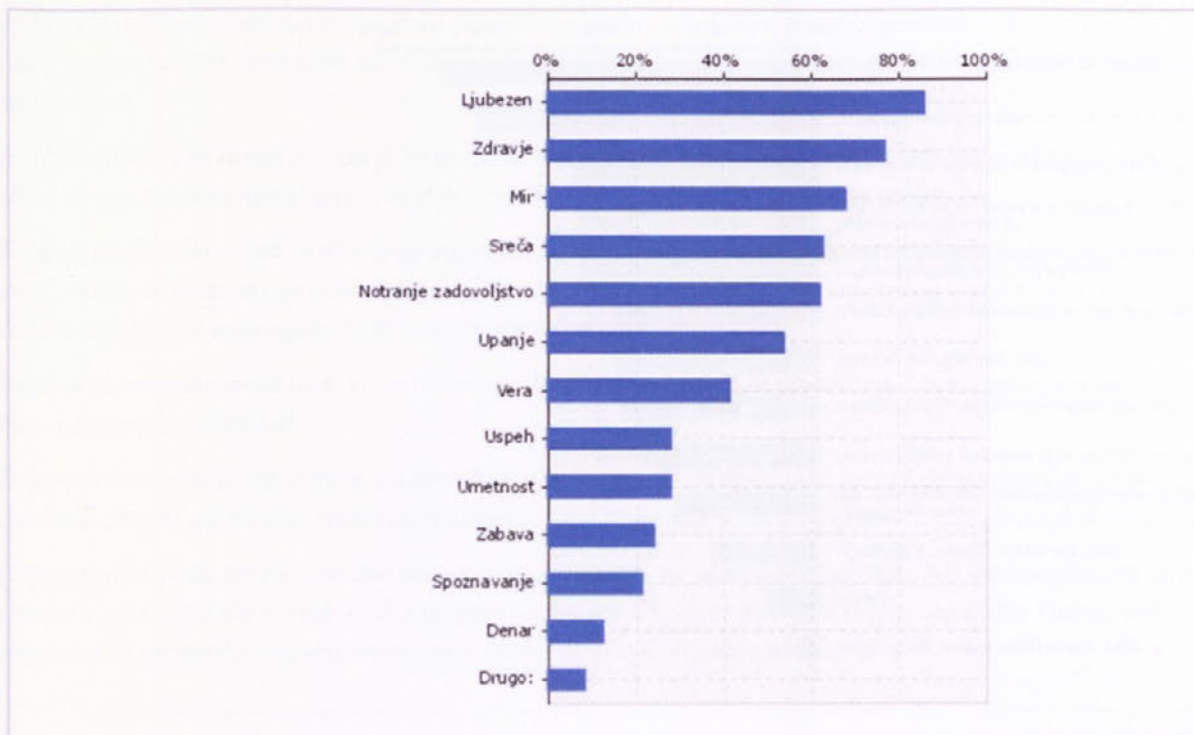
»Življenje je treba živeti in ga ne gledati nekje od daleč. Treba se je znajti v situaciji, v katero nas življenje postavi, in to daje življenju nek izziv, neko privlačnost. Če pa nas nekaj privlači, bomo to še bolj ljubili. In z življenjem je ravno tako. Rad imam življenje, rad živim, ker je življenje lepo, če ga naredimo lepega in ga znamo pravilno ovrednotiti.«

»Sem mlada, v najlepši dobi svojega življenja. Ljubim to dobo, ljubim vse svoje uspehe. Veselim se svoje sreče in sreče drugih. Skupaj s tistimi, s katerimi živim, se veselim vseh lepih trenutkov, ki jih želim kot vsak mlad človek podaljšati, jim dati pravo vrednost, da jih ne bo zabrisal prah časa. Brez odlašanja pa tudi premagujem težave. Težave, za katere nekateri ljudje mislijo, da so ničelne, ali pa celo, da jih nimam. Ima jih vsak, tudi v teh letih, zato je dobro, če si med seboj pomagamo. Lepo je, če ti kdo pomaga v stiski. Lahko si mu hvaležen. Še lepše je, če ti pomagaš drugemu, mu stojiš ob strani, vedno pripravljen, da mu podaš roko v pomoč. In to te veseli, lahko si srečen, da nekomu pomagaš, da vidiš težave tistega, ki živi s teboj, čeprav le del dneva. In zopet si srečen, če se nekomu zaupaš, mu potožiš o svojih skrbih. On pa te posluša, sprejema tvoje probleme, tvoje uspehe, tebe v celem sprejema. Potem pa ti svetuje, ti pomaga, da skupaj rešita probleme, ki jih sam nisi mogel prebresti. To je prijatelj, oseba, ki ti je zelo blizu, ki ti je zvesta tudi v hudem, te razume in ti razumeš njo. Lahko so to starši, sestre, bratje, sošolci ali le znanci. Človek, ki je lahko prijatelj nekomu, se morda ne zaveda, kakšno sposobnost, kakšen dar ima, da ima dar ljubezni do sočloveka. Težko je tistemu, ki tega ni zmožen. Zapira se vase, živi v svojem svetu, ne navezuje stikov z drugimi, zmeraj živi sam. S svojimi problemi se mora sam spopadati, če sploh se. Zelo je nesrečen. Tak človek je res potreben pomoči. A ne materialne, ampak le rdečega cveta, od katerega bo živel, dokler mu ne ovane. Če imaš prijatelja, če nisi zaprt vase, če ljubiš svojega bližnjega, si lahko srečen, saj ljubiš življenje. To dobrino, ki nam je bila podarjena, da jo lahko po svoji volji izkoristimo. Ne le sladka in cvetoča, ampak velikokrat tudi grenka in trnjeva. Če boš na življenje gledal kot na dolgo trnjevo pot, ne boš nikoli srečen, nikoli ga ne boš imel rad, saj boš mislil le na skrbi in težave, na brezna in jame, ki te čakajo. Pozabljal pa boš na kresničke, ki ti v temi dajejo upanje in na rdeče cvetove, ki ovenejo, če ne živiš zanje.«

Opazila sem, da so bili največkrat omenjeni prijatelji in družba bližnjega. Prav tako so iskali srečo v drobnih stvareh in na življenje gledali kot na nekaj, kar jim je bilo podarjeno. Začela sem si spraševati o stvareh, ki razveseljujejo mlade danes, 25 let pozneje. Zanimalo me je, ali obstajajo neke stalne vrednote ali se te z generacijami spreminjajo.

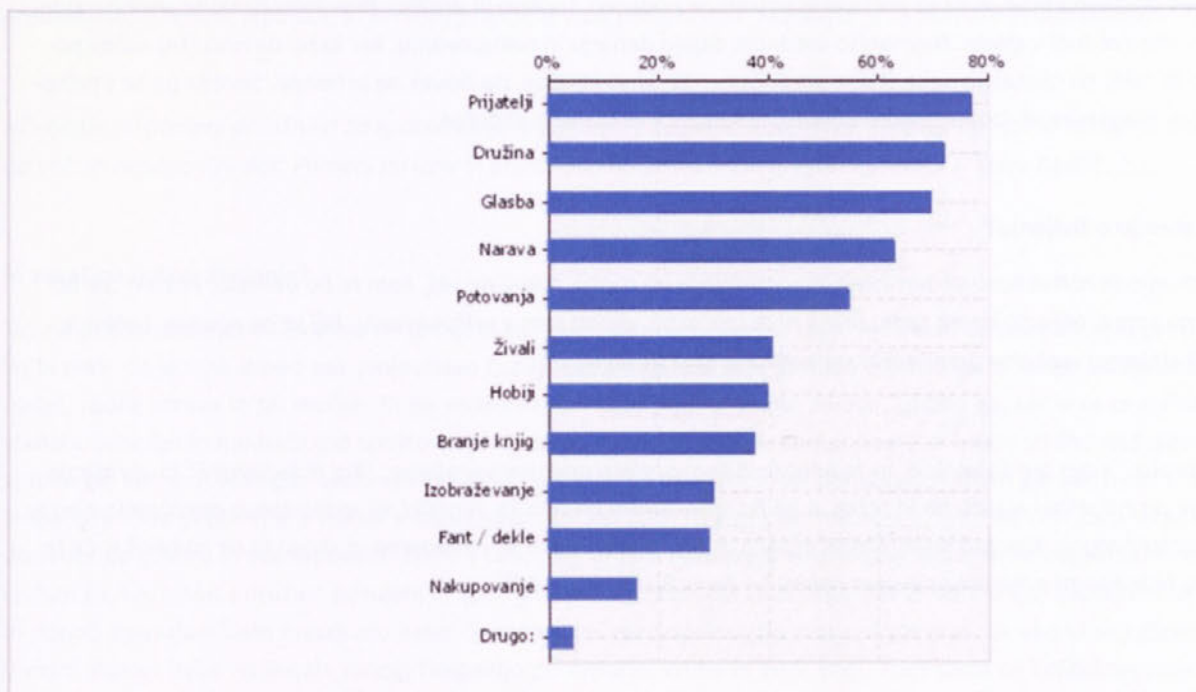
Odločila sem se izvesti anketo med dijake naše šole. Postavila sem jim tri polodprta vprašanja o tem, kaj jih veseli v življenju in zakaj ga imajo radi. V anketi je sodelovalo 121 dijakov – od tega 21 prvoletnikov, 41 drugoletnikov, 29 tretjeletnikov in 30 maturantov. Pri vsakem vprašanju so dijaki lahko izbirali med že podanimi odgovori, lahko pa so pri možnosti »drugo« dodali še kaj svojega. Dobila sem sledeče podatke.

1. vprašanje: Katere so po vašem mnenju najpomembnejše vrednote?

Kot je že iz grafa razvidno, je po mnenju naših dijakov najpomembnejša vrednota ljubezen. Prav tako so med prvimi tudi zdravje, mir in sreča. Najmanj glasov je dobil denar. Pod »drugo« sta se večkrat pojavili še družina in prijatelji pa tudi zvestoba, čast, spoštovanje in sočutje.

2. vprašanje: Kaj te veseli v življenju?

Pri drugem vprašanju so največ glasov dobili prijatelji, družina, glasba in narava. Več kot 50 % dijakov, ki so sodelovali v anketi, je glasovalo še za potovanja. Pod možnost »drugo« so dodali še ljubezen, spoznavanje novega, šport, čaj, in, kot je za »generacijo Z« značilno, wi-fi.

3. vprašanje: Zakaj imam rad življenje?

Pri zadnjem vprašanju je razvidno, da ima največ dijakov rado življenje zaradi prijateljev, ki jim stojijo ob strani. Tik za prijatelji je družina, ki nudi toplino in podporo. Ta dva odgovora sta imela več kot 60 % glasov. Najmanj glasov je dobilo nakupovanje, kar kaže, da dijakom materialne stvari niso najpomembnejše. Pod »drugo« je nekaj dijakov zapisalo, da sploh nimajo radi življenja. Nekdo pa je zapisal: »Zato, ker lahko vsak dan spoznavam nove stvari, se učim in se vedno znova navdušujem nad stvarstvom.«

Anketa je pokazala, da dijaki Škofijske gimnazije Vipava po 25 letih še vedno najbolj cenijo prijatelje in družino. To je še en dokaz, da je človek družbeno bitje in da za preživetje potrebuje podporo, toplino in družbo. Prav tako dijaki še vedno najdejo uteho v naravi, vse več tudi v glasbi. Najmanjšo vrednost dajejo denarju in nakupovanju, kar kaže, da niso (še) sužnji potrošništva. Lahko bi rekli, da obstajajo neke stalne vrednote – te, ki so ključne, da človek ne propade. Seveda pa se s prihodom novih trendov in sprememb izoblikujejo vrednote, ki so značilne za neko obdobje.

Kaj pa »iskraši« menijo o življenju?

»Življenje je kot morje. Je razburkano ob nevihtah in pomirjujoče ob soncu. Nikoli ne veš, kam te bo odneslo, kakšen tok bo prišel mimo. Ravno zaradi tega ga imam rada. Nikoli ni dolgočasno, vedno sem v pričakovanju, kaj se bo zgodilo. Lahko je nekaj dobrega ali slabega, vsekakor pa ni nekaj stalnega.« – Ema Batagelj, 2. c

»Človek včasih vpraša: "Kako gre življenje?" in že nekajkrat sem prejel v odgovor vprašanje: "Kaj je življenje?" In vprašanje je na mestu, ker je po eni strani zapleteno in težko, a ga po drugi strani prežarčijo dogodki, ki vedno znova nakazujejo njegov smisel – dajejo namreč zagon. Kajetan Kovič zapiše misel o usodi: "Samovoljna je, radodarna in skopa in ne zameriš ji, če te stokrat prezre, da te le enkrat preplavi z okusom nebes." – Aleks Birsa Jogan, 4. b

»Sobota, 30. december 2017

Verjamem, da je vsak dan darilo. Preveč pogosto vsako novo jutro jemljem kot samoumevno, zato se trudim, da bi jih čim manj vzela za take. Torej; vsak dan je dar, kako ga preživim, s kom, v kakšnem počutju, je na meni. Sledim načelu, da se lahko vsak dan nekaj novega naučim, zato grem po svetu »z odprtimi očmi«, tako tudi opazim vse lepote (in seveda manj lepe reči) življenja, ki so mi ponujene.

Življenje imam rada zaradi dni, kot je bil današnji. Čeravno nisem navdušena nad zgodnjim zapuščanjem tople in udobne postelje, nikoli nimam težav s pripravljanjem za dan, preživet s smučmi in dobro družbo na snegu.

Življenje imam rada zaradi strahu, ki ga doživljam ob različnih priložnostih. Ob spustu po veliki strmi zasneženi progi začetim strah zaradi poškodovanega kolena. Na dnu, tik ob vstopu na sedežnico za ponovni dvig k ponovnem začetku pa sem vesela in zadovoljna, da sem premagala strah in se prepustila smučem.

Življenje imam rada zaradi ljudi, ki me obkrožajo. Vsak dan se ob njihovi pomoči naučim kaj novega o sebi in se trudim izboljšati tiste manj prijetne lastnosti.

Življenje imam rada zaradi narave, v kateri živim. Ponosna sem, da sem lahko del nje, da si lahko delim zemljo z nedolžnimi živalicami in prijetnimi cveticami, zasneženimi smrekami in razigranimi otroki, ki veselo vriskajo ob pogledu na zasneženo pokrajino.

Življenje imam rada, ker mi vsak dan ponudi novo priložnost, da ga naredim boljšega, kot je bil prejšnji. Da se polna pričakovanj zbudim v novo jutro, da se kljub strahu spustim po beli strmini, da se zahvalim svojim najljubšim ljudem, ker me podpirajo, da se odpravim na sprehod in občudujem milino in čistost narave.« – Tinkara Božič, 3. a

»Življenje je razburljivo in nemirno. Vedno se nekaj dogaja in nikoli se ne ustavi. Včasih si želimo, da bi se vse ustavilo in bi lahko cele dneve le poležavali na postelji in gledali v strop – si malo odpočili. Tega pa bi se gotovo hitro naveličali. To mi je všeč glede življenja. Vsak dan nova zgodba. Lahko nas prestraši ali razjezi, lahko pa nas nasmeje. Tudi takrat, ko smo izgubljeni in ne vemo, kako bi nadaljevali našo zgodbo, nam bodo vedno stali ob strani naši prijatelji in družina. Prav zato komaj čakam, da vstopim v nov dan in sem pripravljena na vse, kar me čaka.« – Flora Hodak, 2. c

»Rada imam življenje, ker je polno presenečenj, lepih trenutkov, pa tudi takih, iz katerih se kaj naučimo. V mnogih pogledih nepredvidljiva, a vendar lepa pot, ki jo mora prehoditi vsak posameznik. Najboljše je to narediti z nasmehom!« – Neja Peršič, 1. a

»Življenje mi pomeni priložnost za spoznavanje in izpolnitev svojega poslanstva. Pomeni mi stalno iskanje doživetij in iskanje tistega več. Je neponovljiv dar. Pomeni mi izziv in priložnost, da dosežem in presežem sebe.« – Klara Kavčič, 2. c

In zakaj jaz ljubim življenje?

Ker mi je bilo podarjeno. Življenja ne jemljem kot nekaj samoumevnega, saj je možnost, da se rodiš, ena proti več bilijonom. Lahko bi rekli, da je vsak izmed nas svojevrsten čudež. Ljubim ga, ker sem se kljub vsemu, kar bi lahko šlo narobe, ko sem bila še zarodek, rodila zdrava in pri močeh. In po sedemnajstih letih sem še vedno zdrava. Ljubim ga, ker sem se rodila v družino, v kateri vladata ljubezen in medsebojno spoštovanje. Ljubim ga, ker ne živim v pomanjkanju in imam streho nad glavo ter hrano na mizi. Ljubim ga, ker sem vsak dan obdana s prijatelji, ki jim lahko zaupam in mi pomagajo. Ljubim ga, ker živim v mirnih časih in mi ni treba skrbeti za preživetje iz dneva v dan. Ljubim ga, ker lahko delam, kar me veseli, in lahko odločam sama zase. Imam pravico do svobode govora in veroizpovedi. Živim v časih, ko so tudi najšibkejši vedno bolj slišani in se skupaj borimo za enakopravnost. Ljubim ga, ker lahko z družino potujem in spoznavam druge kulture. Ljubim ga, ker živim v kraju, v katerem lahko diham svež zrak in ponoči opazujem čisto zvezdno nebo. Seveda pa ni vse popolno. Na svetu ni vse prav; še vedno so zatiranja, mnogi narodi so v vojni, mnogi živijo na ulicah, mnogi hrepenijo po drobtini kruha in pitni vodi. Tudi sama se velikokrat znajdem v raznih težkih preizkušnjah in konfliktnih, velikokrat mi primanjkuje volje, velikokrat mi ne gre vse po načrtih, velikokrat naredim napačno odločitev, ki prinaša posledice. Ampak to je življenje. Brez slabih dni ne bi mogla ceniti lepih. Življenje ni monotono, saj že koren besede pove, da je živo. Je nekaj enkratnega, vsak dan nova priložnost za nove izkušnje, za vsakega človeka drugačno. V Vulgati je zapisano: *»Est tempus flendi et tempus ridendi, tempus plangendi et tempus saltandi.«* (Prevod: *»Je čas jokanja in čas smejanja, čas žalovanja in čas plesanja.«* /Prd 3,4/)

Maja Kopal, 3. a

Iskrivih petdeset

Letos Iskre praznujejo 50. obletnico obstoja. Precej hvalevredno, kajne? Iskraši smo se tole številko odločili posvetiti prav častitljivemu jubileju. Sprehodili smo se po poteh naših prednikov in vneto prebirali njihove članke. Nekaj tistih, ki so nas najbolj očarali, na naslednjih straneh delimo z vami.

ŽIVETI V VESELJU

Rad bi videl trate,
lesketajoče se zelene kaplje.

Ne solz v tvojih očeh.

Rad bi videl cvetlice

sredi te trate – vedi,

cvetijo le zate.

Rad bi zaznaval življenje

– utripajočo lučko,

proč naj gre trpljenje.

Rad bi zaduhal vonj,

– opojni vonj po življenju,

ki me privablja.

Iztegnil bi roko,

pritegnil ljudi,

daj, z mano življenje uživaj še ti!

/

ngird Kovšca

SAMO JAZ SEM TO

Pustite me živeti,
ker nisem element
unije, ampak preseka.

Ker nisem

konstanta gravitacije

in sem podobna času,

ki se spreminja ...

Pustite me živeti.

Vem, kje je meja,

prestopam jo in

se vračam,

pustite me živeti,

čeprav sem včasih

tujec na lastni zemlji

– domačin med tujimi ljudmi.

A vse to – in več – sem jaz.

In prav zato – pustite mi

živeti,

ker moja enkratnost

ni ponovljiva.

Ingrid Kovšca

ŽIVLJENJE JE MOJE

Četudi te ni in si daleč proč,
verjemi, poskušam živeti kot nekoč.
Velika je v meni praznina,
žalost v sreči – kot kaplja pelina.

Kje je tvoj doneči glas?
Kje je tvoja močna roka?
Objema naj me spet,
objema kot otroka.

Spet slišim padati dež,
spet lega tema na zemljo
– kot tisti večer;
le da namesto ljubezni, miru
v meni prebiva senca strahu.

Kako naj te najdem – ali pozabim
iskre ljubezni v tvojih očeh;
povej mi! Mar bova premogla
samo še nasmeh?

Želim ti povedati, vendar ne smem.
Je to sploh potrebno – besede ljudem?
Saj veš, da te ljubim,
da zate živim;
čeprav si me izgubil, zate gorim
– majhna lučka v temi,
ki meče plamenčke v tvoje oči.

Ingrid Kovšca

MOJA NOČNA PTICA

Moja duša se spet smehlja.
Ne sreča.
To je smeh pred jokom.
Krohota, ki zadržuje ihtenje.

Nočem,
da bi kdo videl,
da bi kdo vedel.

Vdihnem mir, izdihnem jezo.
Vdihnem ljubezen, izdihnem sovraštvo.
Vdihnem življenje, izdihnem smrt.

Le še pokončna dama z ravnim hrbtom.
Z očmi upornika, trmastim čelom, ustnicami strasti.
Tista, ki odpre se le ponoči, pod zvezdami.
Sonce preveč slepi

Tea Curk

MATI

Vprašal boš: »Kdo si in kje si doma?«
Človek sem. Izpod srca prihaja beseda ta. Ko rastem in se razvijam,
ko prvič svojo dlan odpiram in zapiram,
ko se v ženinem telesu dam nositi
vem, da do mene mora kaj čutiti,
saj je – zamisli si – prenehala celo kaditi!
Četudi me zavrže takoj, ko se rodim,
jih teh nekaj mesecev nikoli ne pozabim!
Nasprotno – celo obljubim,
kot njen branilec ji bom od smrtni uri.

Mitja

PSALMI NA ASFALTU

I.

Sredi izpušnih plinov in oljnih madežev,
med hrupom popevk in reklamnih plakatov
ti podarjam prgišče ovenelih cvetov.

Ožgalo jih je sonce v dnevu brez sence in rose.

Vzemi ta šopek, umrlo lepoto,
daj mu življenje in vodo
in sonce in tvojo dobroto.

II.

Brez darila sem stopil v tvoje svetišče,
brez misli in nasmeha na ustih.

V oči sem si nasul reklam,
Tranzistor sem vtaknil v ušesa,
možgane sem spral s številkami
in srce utišal s sanjami.

Prišel sem, ker je nekje v duši še spomin
na dan, ko sva se prvič srečala
in si me objel tako tesno,
da sem začutil utrip tvojega srca.

*Pesimist***IMPRESIJA**

Potegnil je lahen vetrič. Krošnja velikega kostanja se je zazibala. Mogočno drevo, ki je prestalo že mnoge viharje, je zaječalo kakor zgaran starec zvečer, ko leže k počitku. V popoldansko soparo je odjeknil prijeten šepet rumenih listov, ki so oživel v prijetnem hladu vetra.

Na drobni vejici se majhen zlato-rumen list bori z vetrom za svoj obstoj. Tako droban in ves izsušen, pa vendar – kolikšna volja do življenja. Krčevito se drži svoje vejice, ki mu je kot mati. Hrani ga in varuje. Skozi nešteto viharjev ga je varno obdržala v svojem naročju.

Spet nov naval vetra. List trepeta v zadnjih vzdihljajih. Omagal je.

Neslišno zdrsne v globino. Že ga drži vrtinec vetra in se igra z njim. Počasi, kakor padalec se spušča na tla. Narahlo se dotakne mehke trave in obstane. Sam je in nemočen.

Za njim prileti še en list, prav tak: rumen in suh. In potem še en. Vedno več jih je. Na mehko travo pod kostanjem lega pisana odeja listja, ki je vse bolj gorka. Brez boja se je vdal tudi zadnji list in se pridružil tolikim drugim, ki so omagali pred njim. Gole veje starega kostanja se kakor lačni otroci za kruhom stegujejo proti nebu, kot bi hotele pomahati v slovo soncu, ki počasi drsi v zaton.

*Marko Marinko***Ali veste, da ...**

... maturantje mislimo samo na lepoto. To dokazujeta dva naša prevoda iz latinščine: »Missa in tempore belli« smo prevedli kot »maša v lepem vremenu« (pravilno: »maša v vojnem času.«). Naslov berila »De Bello Gallico« pa »O lepem petelinu« (pravilno: »O galski vojni«).

Fototrunki

- 1 Maturanti so obiskali Kosmačevo domačijo.
- 2 Dijaki 3. letnika so se povzpeli na Sabotin.
- 3 Prvoletniki na sprejemu v dijaško skupnost.
- 4 Šolske jaslice.
- 5 Podelitev »vladotov« na miklavževanju.
- 6 Bend.
- 7 »Profesorska« delegacija na miklavževanju.
- 8 Dekleta na drsanju.
- 9 Športni dan na Ledeni fantaziji v Ljubljani

5

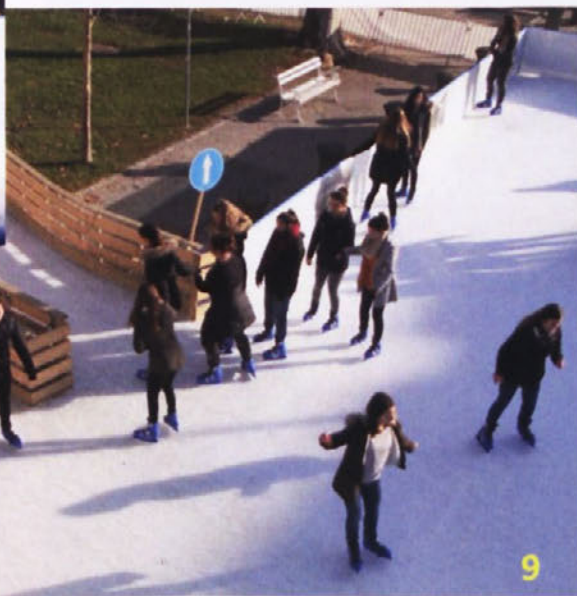
6

7

8

9

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

izbrala Lucija Pišot, 3. a

Dobro jutro!
Dobro jutro!
Dobro jutro!
Dobro jutro!

Free hugs
Podarite objem in dobrite veselje.

Sonce ali dež, popoldne grem ven!
Naredite nekaj za svoje telo in duha.

Pridi na čaj
V tem tednu si vzemite čas za pogovor s prijateljem.

Green & music
Podprite kitaristke odzveni naši.

Lepi spomini
Odpriš album fotografij in se vrnite nazaj
ki ste ga dobili.

Spaj jermena
Ta enota je namenjena spajanjem
priljubljenosti in volje.

pridite molit

hvaležnost,

naša,

Škofijska gimnazija

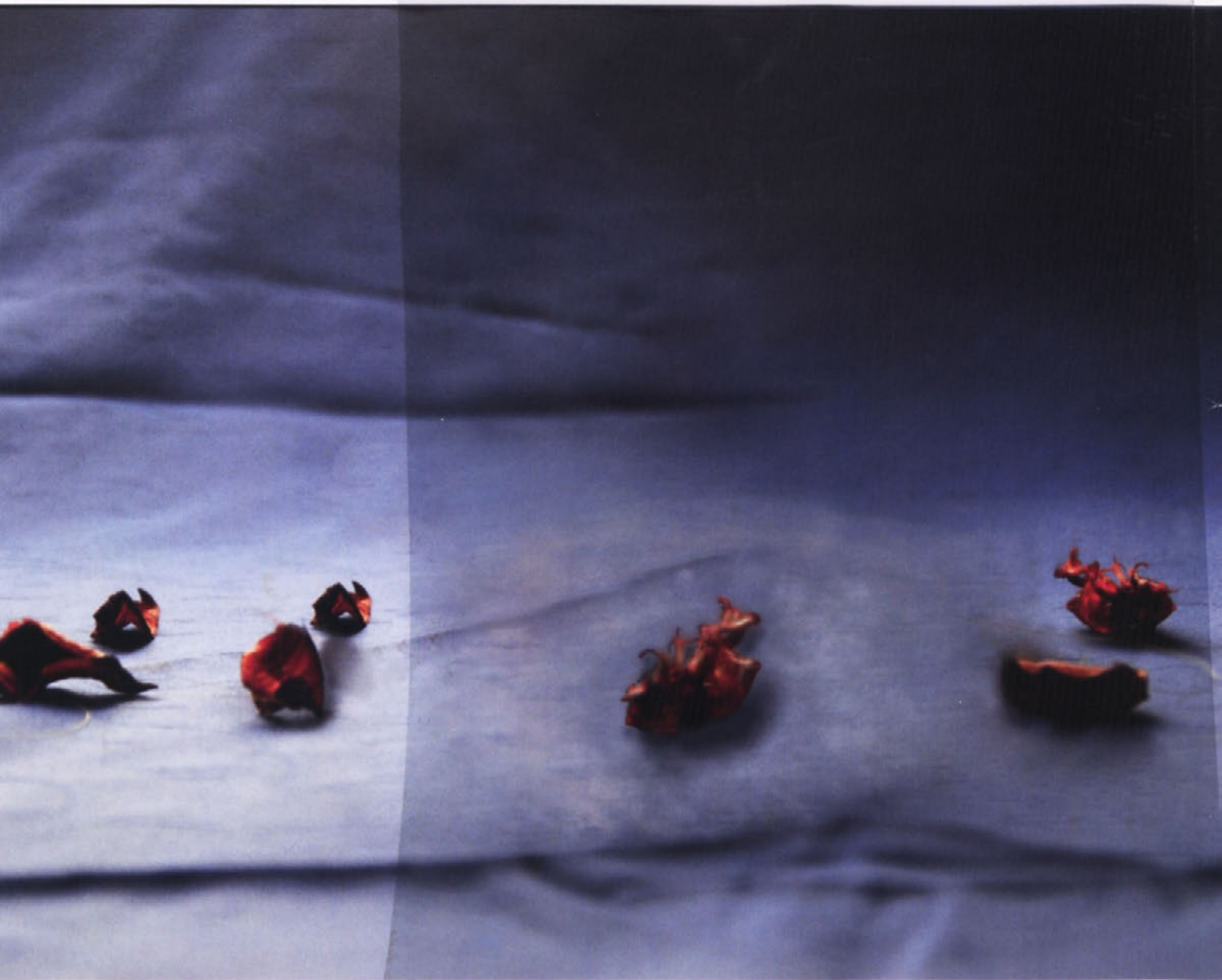
Šolsko glasilo
KNJIŽNICA

ISKRE

Inv. št.
19182

Škofijska gimnazija

Semenišče Vipava

19182